

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 21 (840)

23 – 27 травня
2016 року

e-mail: krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс –
22242

На варті неба України!

Він любив людей і літаки

6 стор.

ДП “Антонов” відзначає
70-річний ювілей

8 стор.

“Крилата піхота”: ні дня без навчань

9 стор.

Надія повернулася

Тисячі акцій підтримки по Україні і світу, сотні міжнародних переговорів і зустрічей, десятки нарад у президента, зусилля українських дипломатів, політиків, мами і сестри Надії Савченко... Опоненти шаленіли лише від однієї згадки про політ-в'язня номер 1 в Росії... Розрахунок на те, що її вдасться швидко зламати, виявився марним. Публічний захист Савченко, її впертість, голодування і безпрецедентний міжнародний тиск зовсім скоро стали кошмаром для російських силовиків.

Україна, США, ЄС і всі міжнародні інституції майже два роки вимагали від Росії відпустити українську бранку. Але реальністю звільнення Савченко стало лише тепер.

25 травня сталася подія, на яку Україна чекала майже два роки. Вийшовши з президентського літака в аеропорту Борисполя, на українську землю ступила випускниця ХУПСу, офіцер, народний депутат Надія Савченко.

Президент вручив льотчиці Зірку Героя України, яку присвоїв їй ще рік тому. “Дякую за те, що ти зробила для України, дякую за те, що ти зробиш”, – додав Петро Порошенко.

“За незламність волі, громадянську мужність, жертвоне служіння українському народові присвоєно звання Героя України з врученням ордена Золота Зірка Героя України Савченко Надії Вікторівні”, – йдеться в тексті указу, який був зачитаний під час церемонії нагородження в середу в Києві.

– Служу українському народу! – сказала Савченко на церемонії.

Президент Петро Порошенко упевнений, що Крим і Донбас повернуться під український суверенітет так само, як в Україну повернулася народний депутат Надія Савченко.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

Генерал армії України Віктор Муженко:

“Українські військові дотримуються умов припинення вогню, втім, залишають за собою право на адекватну відповідь”

Начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Джеффри Пайсттом.

На початку зустрічі Джеффри Пайстт висловив співчуття з приводу загибелі сімох українських воїнів внаслідок обстрілу наших позицій 22 травня в районі Авдіївки.

Під час зустрічі було обговорено питання реформування українського війська, ситуація на сході України, результати засідання Військового комітету Україна – НАТО тощо.

– Наша принципова позиція – це повне припинення вогню із забезпеченням постійного моніторингу Спеціальною моніторинговою місією ОБСЄ режиму тиші, – за-

значив генерал армії України Віктор Муженко. Начальник Генерального штабу додав, що, на жаль, нині неозброєні спостерігачі СММ ОБСЄ в Україні не можуть цілковито відслідковувати ситуацію щодо дотримання режиму припинення вогню.

Головнокомандувач Збройних Сил України наголосив, що українські військовослужбовці не підда-

ються на провокації і виконують міжнародні домовленості щодо припинення вогню, втім, залишають за собою право на адекватну відповідь.

Генерал армії України Віктор Муженко підкреслив, що українська сторона наполягає на відведенні обумовлених озброєнь від лінії зіткнення на визначені відстані.

Міністерство оборони продовжує співпрацю зі Скандинавсько-Балтійською програмою допомоги

24 травня в Департаменті внутрішнього аудиту та фінансового контролю Міністерства оборони України відбулася друга офіційна зустріч представника Скандинавсько-Балтійської програми допомоги, старшого керівника ІТ-проектів Міністерства оборони Королівства Данія Курта Рафсгаарда з представниками Міністерства оборони України.

Директор Департаменту внутрішнього аудиту та фінансового контролю МО України Марина Бариніна у вступній промові висловила вдячність Скандинавсько-Балтійській програмі допомоги та Міністерству оборони Данії за готовність сприяти зміцненню інституційної спроможності внутрішнього аудиту та Управління з питань запобігання та виявлення корупції вітчизняного оборонного відомства.

В рамках цієї співпраці визначено три основні напрями надання допомоги:

забезпечення Департаменту внутрішнього аудиту та фінансового контролю Міністерства оборони України, його територіальних підрозділів та Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України комп'ютерною технікою та програм-

ним забезпеченням для зміцнення їх спроможностей у побудові доброчесності, зниженні ризиків шахрайства і корупції;

обладнання в Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського мультимедійного навчального класу для внутрішніх аудиторів;

навчання внутрішніх аудиторів з питань використання програмного забезпечення та з фахових питань.

У свою чергу, Курт Рафсгаард повідомив, що Данія рішуче підтримує надання допомоги Департаменту внутрішнього аудиту та фінансового контролю Міністерства оборони України та Управління з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства оборони України і вже внесла відповідне фінансування.

Українські сержанти – за стандартами НАТО

У Генеральному штабі Збройних Сил України відбулась зустріч першого заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України генерал-лейтенанта Ігоря Колесника з головним сержантом Стратегічного командування НАТО з операцій сержант-майором Девором Петеком та головним сержантом Сухопутних військ ЗС США в Європі сержант-майором Шеріл Ліон.

У заході також взяли участь головний старшина Збройних Сил України старший прапорщик Олександр Косинський та представники профільних структурних підрозділів Генерального штабу ЗС України.

В рамках зустрічі обговорено питання розвитку професійного сержантського і старшинського складу Збройних Сил України та впровадження стандартів НАТО у систему їх підготовки.

– Ми бачимо суттєве покращення процесу підготовки українських молодших командирів, – зазначив головний сержант Стратегічного командування НАТО з операцій сержант-майор Девор Петек.

Іноземні гості поділились враженнями від побаченого в рамках п'ятиденного візиту. За цей час вони виступили перед учасниками семінару з питань функціонування сержантського корпусу, відвідали 197-й центр підготовки сержантського складу в Чернігівській області, 184-й навчальний центр на Львівщині та коледж підготовки сержантського складу, де зустрілись з інструкторами та слухачами Об'єднаної багатонаціональної тренувальної групи.

Українська сторона подякувала представникам армій країн НАТО за конструктивне співробітництво, зокрема у сфері обміну досвідом підготовки сержантського складу та дорадчу допомогу Збройним Силам України у становленні професійного сержантського складу.

Своєю чергою, сержант-майор Девор Петек та сержант-майор Шеріл Ліон підкреслили важливість візиту для окреслення перспектив подальшої взаємодії щодо створення сержантського корпусу та налагодження більш тісної співпраці у цій сфері військової діяльності.

Прикарпатські підкорювачі небес вдосконалюють свою майстерність

Чергова льотна зміна – майстерність через практику. Саме такий принцип покладений в основу льотної підготовки екіпажів, який і визначає завдання польотів.

В Івано-Франківській бригаді тактичної авіації в рамках планових польотів пройшло відпрацювання вправ льотної підготовки на літаках МіГ-29 та Л-39. Погодні умови дозволили льотчикам бригади і вдень, і вночі якісно виконувати фігури складного та вищого пілотажу: напівперевороти, граничні по тязі віражі, повороти на гірках та інші.

– Також метою чергової льотної зміни є

відновлення навичок польотів на бойове застосування по наземних цілях зі складних видів маневру, – розповів старший льотної зміни, командир бригади полковник Юрій Погорілий. – Так, наприклад, відпрацьовані елементи атаки з бойового розвороту та напівпетлі.

На землі кожен політ підлягає ретельному аналізу. Перелік його параметрів реєструється спеціальною системою, результати якої докладно вивчає група підготовки та регламенту контрольної-записувальної апаратури та обробки інформації. Завдяки роботі фахівців групи інженерно-технічного складу, керівництва польотами та підрозділів наземного забезпечення польотів льотчики в повітрі почувують себе впевнено і гідно демонструють високий рівень своїх вмінь.

**Ірина Баранова.
Фото Олександри Качмар.**

План пріоритетних кроків – із урахуванням пропозицій громадськості

План пріоритетних кроків Уряду буде затверджений з урахуванням пропозицій громадськості і спрямований на забезпечення зростання національної економіки та впровадження ефективної соціальної політики. Про це заявив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман на засіданні Національної ради реформ під головуванням Президента України Петра Порошенка у середу, 25 травня.

“Після презентації цього плану ми розпочали обговорення. Ми отримали декілька десятків і зауважень, і пропозицій громадськості, експертного середовища. Це є дуже важливим для нас, тому що ми отримали зворотний зв'язок. Зараз ми опрацюємо усі ці пропозиції, узагальнимо і схвалимо”, – заявив Володимир Гройсман. Він додав, що перші відгуки громадськості щодо Плану пріоритетних дій є оптимістичними.

План містить чіткі пріоритети роботи для кожного міністерства, та визначає завдання, які мають бути виконані до кінця поточного року.

“Ми маємо, врешті-решт, розпочати відновлення справедливості в нашій країні, нам потрібно забезпечити зростання стандартів життя людей. Кожен може сьогодні сказати, що це найголовніше наше завдання. Але як це ми можемо зробити? Тільки через економічне зро-

стання, через макроекономічну стабілізацію, через робочі місця, через прогнозованість державної політики, через багато інших речей, які дозволять нам, з одного боку, заробити кошти в Державний бюджет і забезпечити розвиток підприємництва, забезпечити, у тому числі, і ефективну систему соціального захисту”, – зазначив Прем'єр-міністр.

План пріоритетних кроків передбачає п'ять пріоритетних напрямків роботи Уряду, серед них: забезпечення макроекономічної стабільності, підвищення ефективності державного управління і послуг, ефективної протидії, запобігання та боротьби з корупцією, створення сприятливих умов для ведення бізнесу, а також зміну судової системи. “Верховенство права, судова система має бути абсолютно адекватною, оскільки вона є фундаментально важливою для нашого суспі-

льства. Я думаю, що найближчим часом у нас будуть певні кроки вперед”, – зауважив Володимир Гройсман.

Також пріоритетним напрямком роботи Уряду є відновлення безпеки держави і громадян. “Сильна економіка, сильні інвестиції в оборонну сферу, безпеку – це буде означати, що ми зможемо адекватно реагувати на виклики, які сьогодні, на превеликий жаль, є”, – наголосив Глава уряду.

Документ сформовано на підставі “Стратегії реформ-2020” Президента України, пропозицій Національної ради реформ, Меморандуму про співпрацю з Міжнародним валютним фондом та Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. “Найголовніше, що ми фокусуємося на конкретних речах, які дозволять забезпечити, переконаний у цьому, економічну стабілізацію і зростання”, – підкреслив Володи-

мир Гройсман.

Він наголосив, що План пріоритетних кроків – це спільний документ усіх міністерств, що був обговорений та сформований на стратегічних сесіях протягом місяця після формування нового Уряду. У цьому контексті Прем'єр-міністр подякував за роботу міністрам та представникам Стратегічної групи радників з підтримки реформ в

Україні.

“Цей документ є спільним, і що дуже важливо, результат теж має бути спільним, – заявив він. – Найголовніше зараз завдання – дуже швидко перейти до його технічного затвердження, підкреслюю, швидко, і далі розробити дуже чітку систему контролю за виконанням завдань, передбачених цим операційним планом”.

Олександр Турчинов: “Умиротворення агресора посилює небезпеку розв'язання Кремлем повномасштабних військових дій у Європі”

Демонстративна та масштабна активізація кривавих провокацій з боку російських окупаційних військ повністю перекреслює домовленості про припинення вогню. Розташували вогневі позиції в житлових кварталах окупованих населених пунктів і застосовуючи заборонену Мінськими домовленостями важку зброю, російські військові суттєво посилити інтенсивність обстрілів позицій українських Збройних Сил. Про це сказав Секретар РНБО України Олександр Турчинов.

“Тільки за останню добу внаслідок обстрілів сім українських військовослужбовців загинули, дев'ятеро дістали поранень”, – сказав Секретар РНБО України, підкресливши, що це найбільші втрати за останній рік. “Відповідальність за ці криваві провокації несе військово-політичне керівництво Росії, яке системно та послідовно торпедує мирний шлях розв'язання конфлікту і звільнення окупованих територій”, – наголосив він.

За словами О.Турчинова, про

системну підготовку до активізації військового протистояння з боку Російської Федерації свідчить також концентрація важкого озброєння, забороненого Мінськими домовленостями, вздовж лінії розмежування. “Крім того, – додав він, – протягом останнього місяця істотно активізувалося використання російських безпілотних літальних апаратів – як розвідувальних, так і ударних”. Секретар РНБО України наголосив, що безпілотники запускали не лише з окупованої, а й безпосередньо з

російської території.

“Хочу привернути увагу наших стратегічних партнерів до демонстративної та цинічної дискредитації Росією всіх спільних мирних зусиль”, – сказав О.Турчинов, підкресливши, що “шлях умиротворення агресора замість посилення санкцій та інших реальних дій призводить лише до зростання кількості жертв серед українських військових та мирного населення, а також посилює небезпеку розв'язання Кремлем повномасштабних військових дій у Європі”.

Україна покаже на виставці “KADEX 2016” нові військово-транспортні літаки

У рамках проведення четвертої міжнародної виставки озброєнь і військово-технічного майна “KADEX 2016” в Казахстані, українське державне підприємство продемонструє лінійку нових військово-транспортних літаків, у тому числі і Ан-178.

ДП “Антонов” – одне з провідних підприємств зі створення транспортних, регіональних пасажирських літаків і літаків спеціального призначення.

На виставці “KADEX-2016” “Антонов” представить сімейство регіональних літаків різного призначення Ан-148 і Ан-158, нових транспортних літаків – Ан-178 і Ан-132.

Планується, що виставка “KADEX 2016” принесе плідну спільну роботу вітчизняним і зарубіжним виробникам товарів військового призначення, спрямованих на розвиток оборонно-промислового комплексу країн, що беруть участь у виставці, забезпечення і нарощування оборонного потенціалу Збройних Сил Казахстану.

Українську експозицію на оборонній виставці “SOFEX 2016” відзначили як найбільш інноваційну

Українська експозиція на XI Міжнародній виставці сил спеціального призначення “SOFEX 2016” перемогла у номінації “Найкращий інноваційний стенд іноземної компанії”. Свої новітні розробки та сучасну військово-техніку на стенді представило державне зовнішньоторговельне та інвестиційне підприємство “Промоборонекспорт”, що входить до складу ДК “Укроборонпром”.

Нові розробки привернули особливу увагу Йорданського Короля Абдалли II бін аль-Хусейна. Зокрема, інноваційна повнопривідна бойова броньована машина “Дозор-Б” із бойовим модулем “Блік-2М”, бойові модулі “Дуплет”, “Кастет” та “Штурм БМ-3М”, гармати ЗТМ-1 та ЗТМ-2, танковий багатопаливний двигун 6ТД-3.

Йорданський монарх особливо відзначив перспективний бойовий модуль “Дуплет”, розроблений ДП “Житомирський бронетанковий завод”. Схвальні відгуки йорданської сторони були адресовані бойовому модулю “Кастет”. Спеціально для презентації на виставці його встановили на модернізовану бойову машину CVR (T) “Скорпіон” йорданських Збройних сил. Установа українського бойового модуля в разі підвищила вогневу міць бронемашини і дозволила вражати сучасну бронетехніку, танки і низь-

колітаючі цілі.

Виставка “SOFEX” заснована у 1996 році його величністю Королем Йорданського Хашимітського Королівства Абдаллою II бін аль-Хусейном. Захід проходить кожні два роки у місті Амман і збирає велику кількість представників як з приватного, так і з державного сектору багатьох країн світу.

Нагадаємо, у 2016 році “Укроборонпром” розвивається в рамках стратегії “Український щит”, яка передбачає перехід на високотехнологічне виробництво, міжнародні стандарти (НАТО) та оснащення армії сучасними зразками озброєння. Концерн максимально розширює співпрацю з країнами НАТО і ЄС, як це визначено стратегічним курсом держави. Сума укладених “Укроборонпром” експортних контрактів у 2015 році склала більше \$1,3 млрд.

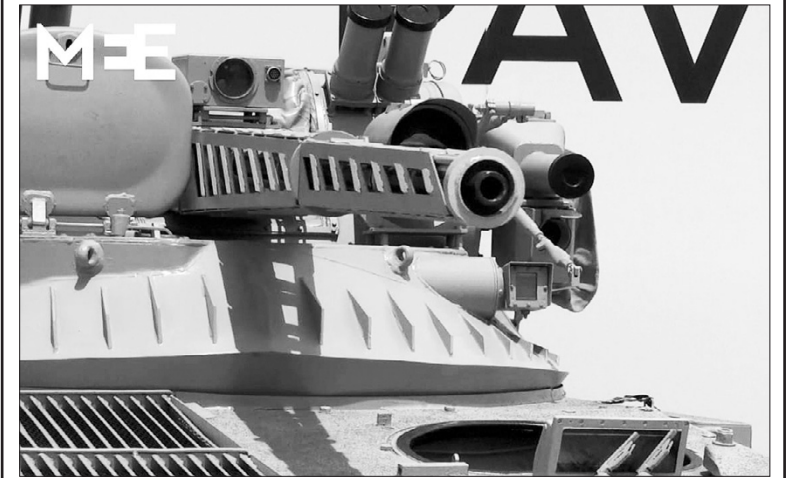
Папа Римський благословив українських військових 25 травня 2016 року, перед початком загальної аудієнції, Папа Франциск на площі Святого Петра в Римі привітався з військовиками, які брали участь у військовому паломництві до Лурда, та поблагословив їх. Про це повідомляє Інформаційний ресурс УГКЦ.

Святійший Отець зійшов з панорамного автомобіля, яким він об'їжджав між секторами площу, вітаючи паломників, та підійшов до групи українських військових. Серед них були ті, які дістали бойові поранення під час виконання завдань у зоні АТО.

Як зазначається у повідомленні, йдеться про учасників 48-го міжнародного військового паломництва до Марійського відпустового центру

у Франції, що тривало від 20 до 22 травня.

Участь у прощі щороку беруть військовослужбовці з різних країн світу, молячись за мир. Від 1996 року до нього приєдналися військовослужбовці та правоохоронці з України. Уже стало традицією, що по завершенні заходів у Франції військові з України приїжджають на зустріч із Папою.

“Очі й вуха” об’єднання вдосконалили свої навички

В Повітряному командуванні “Захід” завершилися командно-штабні навчання з підрозділами радіотехнічних військ.

В рамках навчань особовим складом Галицько-Волинської радіотехнічної бригади відпрацьовані питання розвідки, а також вихід мобільних підрозділів на позиції бойового призначення. Крім того, були відіграні окремі моменти виводу з оточення підрозділів, ведення розвідки в місцях зосередження та на ділянках прориву.

– В цілому завдання навчань були виконані ініціативно та з великою віддачею, в нагоді стався й бойовий досвід, набутий в зоні проведення антитерористичної операції, – зауважив командир батальйону підполковник

Михайло Опря. – Кмітливостю та розумною ініціативою відзначився колектив окремого радіолокаційного взводу, яким командує

старший лейтенант Василь Оверчук.

Прес-центр Повітряного командування “Захід”.

Захід відбувався на одному з полігонів Миколаївщини, участь у ньому взяли 450 десантників та близько 70 одиниць військової техніки.

Десантування парашутним способом відбувалось одночасно з трьох літаків Ан-26 і проходило у декілька етапів. Усього на кілька майданчиків приземлення було доставлено понад трьохсот військово-службовців зведеного підрозділу.

Після приземлення десантники одразу завантажились у БТР-80, які доправили військовослужбовців до визначеного об’єкта.

Штурм умовного ворога відбувався під прикриттям артилерії з’єднання. У ролі супротивника виступали військовослужбовці розвідувального підрозділу бригади, які намагались відбити атаку. Виконавши несподіваний маневр, десантники захопили визначений старшим командуванням об’єкт.

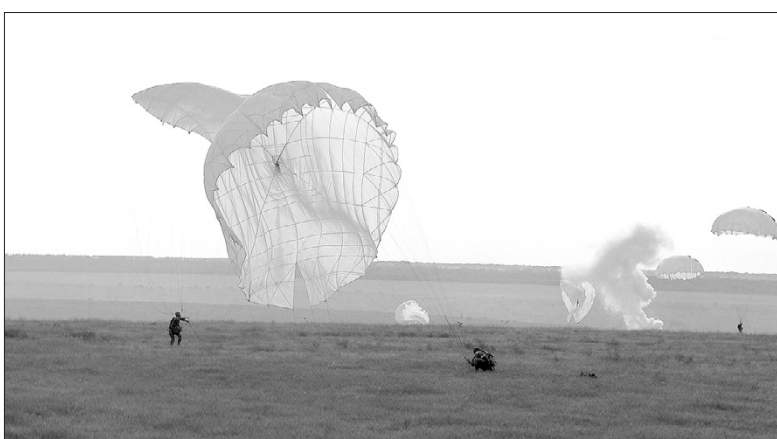
Підбиваючи підсумки проведених навчань, командир з’єднання зазначив, що його підлеглі вперше за багато років взяли участь у подібному заході.

– Десантування одночасно такої значної кількості військовослужбовців було випробуванням як

для пілотів військових літаків, так і для десантників. Я задоволений тим, що ми впорались і з цим непростим завданням, – зазначив офіцер.

Слова піхотного командира підтвердив і його льотний колега – командир авіаційної бригади транспортної авіації, який безпосередньо брав участь у десантуванні.

Каже, що робота екіпажів була настільки складною та напруже-

ною, що хлопцям після посадки футболки можна було викручува-

З неба – у бій

Вперше за багато років батальйон миколаївських десантників з 79-ї окремої десантно-штурмової бригади Високомобільних десантних військ Збройних Сил України відпрацював масове десантування трьома літаками Ан-26 з подальшим штурмом об’єкта умовного ворога. У цьому випадку масове – це до сотні штиків під білими куполами за один підйом.

1-й етап Конкурсу на кращу бойову обслугу

На Київщині, у зенітній ракетній бригаді Повітряного командування “Центр Повітряних Сил Збройних Сил України, з 22 по 25 травня 2016 року відбувся 1-й етап Конкурсу на кращу бойову обслугу на рівні військової частини.

Захід проводився за військово-професійною, військово-спортивною, воєнно-ідеологічною та культурно-мистецькою номінаціями.

В воєнно-ідеологічній та культурно-мистецькій номінації перше місце зайняв майор Олег Комар, який виконав пісню під власний

ни, кращою визначено бойову обслугу одного із підрозділів зенітної ракетної бригади, який очолює підполковник Олександр Чабан. Саме вони за підсумками проведення конкурсу, показавши високий професіоналізм, навченість і злагоженість – стали лідерами!

акомпанемент. У наступній – військово-спортивній – номінації став лідером та показав найкращий результат підполковник Віктор Кузьмін.

У військово-професійній номінації, яку проводили на базі навчально-тренувального центру Повітряних Сил Збройних Сил Украї-

ни, кращою визначено бойову обслугу одного із підрозділів зенітної ракетної бригади, який очолює підполковник Олександр Чабан.

Варто зазначити, що 2-й етап Конкурсу на кращу обслугу буде проводитись у червні на рівні повітряного командування.

Прес-центр Повітряного командування “Центр”.

мінний результат – таким запам’ятовується це навчання.

– Десантування проводили на штатній техніці, двома літаками Ан-26 Повітряних Сил Збройних Сил України, – розповідає командир авіабригади. – Третім бортом був аналогічний транспортник з морської авіаційної бригади. Ми виконали три підйоми з десантуванням у загальному до трьох сотень парашутистів. Масове десантування – одне з найважливіх елементів бойової підготовки, треба витримувати відповідний бойовий порядок, швидкість, висоту, бойовий курс. А на висоті 600 метрів, з якої виконувалося завдання, це доволі не просто.

За часи незалежності українські льотчики жодного разу не виконували масове десантування трьома бортами. Тож тепер як командир, так і екіпажі, попри складність подібних польотів, мріють про таке десантування значно більшою кількістю літаків. За словами командира, справна техніка та підготовлені екіпажі в Україні є.

Ярослав Чепурний. Юрій Ігнат. Фото Ярослава Чепурного.

Метою візиту американської делегації, до якої увійшли спеціаліст з бойового рятування майор Ерік Девіс, спеціаліст з пошуку, рятування, виживання, уникнення полону майстер-сержант Ерік Ісенауер та парашутист-рятувальник майстер-сержант Ерік Щук, було ознайомлення представників Командування Повітряних Сил Збройних Сил України з процедурами та практиками з питань виживання в екстремальних умовах відповідно до стандартів армії США та НАТО.

До речі, цей приїзд американських експертів до України вже не перший. У грудні 2014 року американські спеціалісти вже перебували у Вінниці. Тоді вони познайомились з можливостями та потребами Центру управління пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації українського війська, передали як гуманітарну допомогу деякі засоби для рятувальних парашутно-десантних груп. Та на цьому співпраця завершилась.

Однак тепер цей ознайомчий візит ініціювала американська сторона. Як зазначив керівник делегації майор Ерік Девіс, американські спеціалісти мають намір започаткувати більш тісні контакти, детальніше познайомитися з системою підготовки пілотів до виживання в екстремальних умовах та рятувальних парашутно-

десантних груп, їхнім оснащенням, визначити потреби українських фахівців.

– Ми сподіваємось, що наш робочий візит буде корисним для обох сторін і матиме продовження, – зазначив майор Девіс під

час брифінгу.

Заступник начальника відділу контролю підготовки пошуково-рятувальних сил та засобів Центру управління пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації Збройних Сил України майор Максим Косенко познайомив американських колег з системою пошуково-рятувального забезпечення

Українських пілотів навчають виживати в екстремальних умовах з мінімальним комплектом спорядження

У Вінниці, в Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України, у впродовж трьох днів з робочим візитом перебувала делегація експертів з пошуково-рятувальних операцій та виживання Військово-повітряних сил Сполучених Штатів Америки.

польотів авіації Збройних Сил України, оснащення підрозділів та підготовкою фахівців у цій сфері. Начальник рятувальної парашутно-десантної групи Центру підполковник Максим Бекетов у своєму виступі розповів про систему підготовки, оснащення груп та особливості виконання ними рятувальних операцій.

У свою чергу, американські спеціалісти у своїй презентації розповіли українським колегам про власну систему організації пошуково-рятувальних операцій, особливості підготовки спеціалістів та відповіли на запитання. До

ських інструкторів з цього предмету.

Наступного дня на одному із полігонів, де проходять підготовку з виживання українські пілоти та курсанти Харківського університету Повітряних Сил, гостям показали, як у польових умовах навчаються виживати українські льотчики та, зокрема, чому їх тут навчають. Це і користування рятувальним плотом, в разі приводнення, рацією та аварійним маячком, облаштування місця ночівлі з допомогою парашута та без нього, способи розведення багаття, полювання, приготування їжі, виходу у район евакуації.

– У нас теж є подібні навчальні райони, де ми проводимо підготовку. Різниця у тому, що ми навчаємось у тропічних умовах. Теж використовуємо подібні методи та методики виживання. Але що мене вразило, так це розповідь майора Косенка, як він провів ніч при мінусовій температурі біля

спеціально облаштованого багаття, з мінімальним комплектом для виживання. Мені дуже сподобались організація підготовки пілотів та методики, які для цього використовуються. Цікаво, що українських пілотів навчають виживати в екстремальних умовах з мінімальним комплектом спорядження. Підготовка льотчиків проводиться у невеликих групах, в той час як ми навчаємо набагато більшу кількість осіб в групі. Тож я дам певні поради нашому керівництву. Щоб такий підхід було запроваджено і в нашій підготовці, – поділився враженнями від побаченого майстер-сержант Ерік Ісенауер.

За словами майора Максима Косенка, американська сторона запропонувала звернутись до них з пропозицією щодо підготовки українських інструкторів за американськими програмами.

**Олександр Холява.
Фото Андрія Яценка.**

Прикарпатські вартові неба вшанували Героїв

У місті Коломия відбулася урочиста хода на честь Дня Героїв. Особливий склад однієї з частин Повітряного командування "Захід" взяв участь у загальнономіському заході на честь полеглих за Україну. Колонна, в якій поруч крокували представники влади міста і району, духовенство, молоді та військові з синьо-жовтими прапорами та портретами Героїв, урочисто пройшла містом від міської Ратуші до цвинтаря Монастирок. Хода відбувалася під музичний супровід муніципального духового оркестру. Біля Могили Січових Стрільців учасників мітингу зустріли співом хор Коломийської станиці братства ОУН-УПА та народний хор "Просвіта". Урочистий захід завершився поминальною панахидою на честь борців за волю України.

Прес-центр Повітряного командування "Захід".

"Контрактні" перемоги військкоматів Харківщини

Зі збірного пункту Харківського обласного військового комісаріату до навчальних центрів Збройних Сил України направлено чергові команди призовників для проходження військової служби за контрактом загальною кількістю 176 осіб.

Більшість із юнаків та дівчат, відібраних протягом травня цього року, після проходження спеціальної підготовки служитимуть у частині Повітряних Сил. При цьому, кожен третій новобранець вже має досвід служби в армії, а кожен сьомий до військкомату приїшов із посвідченням учасника бойових дій.

– Активність мешканців Харківщини в плані призову до армії на професійній основі припала на березень-квітень після проведен-

ня низки інформаційно-роз'яснювальних заходів. Не останню роль в цьому відіграло підвищення мінімального грошового забезпечення до 7000 гривень та зміцнення соціального забезпечення воїнів. Із початку 2016 року ми, як кажуть, поставили під штик близько 1200 добровільних рекрутів, що удвічі більше, ніж вдалося набрати за весь 2015 рік, – зауважив тимчасово виконуючий обов'язки військового комісара Харківського обласного військового

комісаріату полковник Юрій Калгушкін.

Варто зазначити, що у 2015 році професійними військовослужбовцями стали 635 мешканців Харківщини, що стало рекордним в регіоні за всю історію незалежної України.

Офіцери Харківського обласного військкомату зазначають, що у квітні-травні цього року до них приходили сотні цьогорічних випускників навчальних закладів, яких цікавили перспективи служби у Збройних Силах України після отримання ними дипломів. Тому у військової установі прогнозують, що наприкінці червня, коли у вишах відбудуться випуски, кількість бажаючих служити за контрактом збільшиться у рази.

– На сьогодні понад 120 харків'ян збирають необхідні документи для підписання контракту з оборонним відомством, і до війська вони вирушать вже на початку червня поточного року. Тож поперед у офіцерів військкоматів ще чимало роботи, – додав полковник Юрій Калгушкін.

**Дмитро Горбунов.
м.Харків.**

85 років від дня народження Петра Балабуєва

Він любив людей і літаки

23 травня 2016 р. минула 85-та річниця від дня народження Петра Васильовича Балабуєва, авіаконструктора, видатного керівника, який більше 20 років (з 1984 р по травень 2005 року) очолював ДП “Антонов”.

Петро Балабуєв народився на Луганщині, в хуторі Валуйськ. Епіграфом до розповіді про його життя можуть служити слова самого Петра Васильовича: “Вмію і люблю працювати. Хобі – це моя робота, а робота – моє хобі”. Дитинство і юність навчили його працювати, не визначаючи безвихідних ситуацій, обов’язково доводити почате до кінця.

Як усі повосенні хлопчачки, він мріяв літати. Його мрія збулася, коли Петро Васильович, відразу ж після закінчення факультету літакобудування Харківського авіаційного інституту, прийшов працювати до конструкторського бюро Олега Костянтиновича Антонова.

П. Балабуєв із задоволенням згадував ті роки: “Працювали з таким ентузіазмом, який сьогодні важко уявити. Якраз йшла друга машина нашого КБ – транспортний літак Ан-8. Ми побудували його за два роки, на 10 років випередивши зарубіжних колег”.

Інженер-конструктор, начальник майстерні, начальник складального цеху. У 30 років – заступник Головного конструктора, в 34 – директор підприємства, в 40 – перший засту-

якому рекомендував Петра Балабуєва своїм наступником на посаді Генерального конструктора.

З неймовірною енергією Балабуєв взявся за доведення і організацію серійного виробництва “Руслана”. Буквально за 4 роки був розроблений, побудований і піднятий в

У 40 років Петро Васильович Балабуєв став першим заступником Генерального конструктора Олега Костянтиновича Антонова.

Генеральний конструктор П.В.Балабуєв вітає льотчика-випробувача О.В.Галуненка, екіпаж якого успішно виконав перший політ на другому військово-транспортному літаку Ан-70. Гостомель, 24 квітня 1997 року.

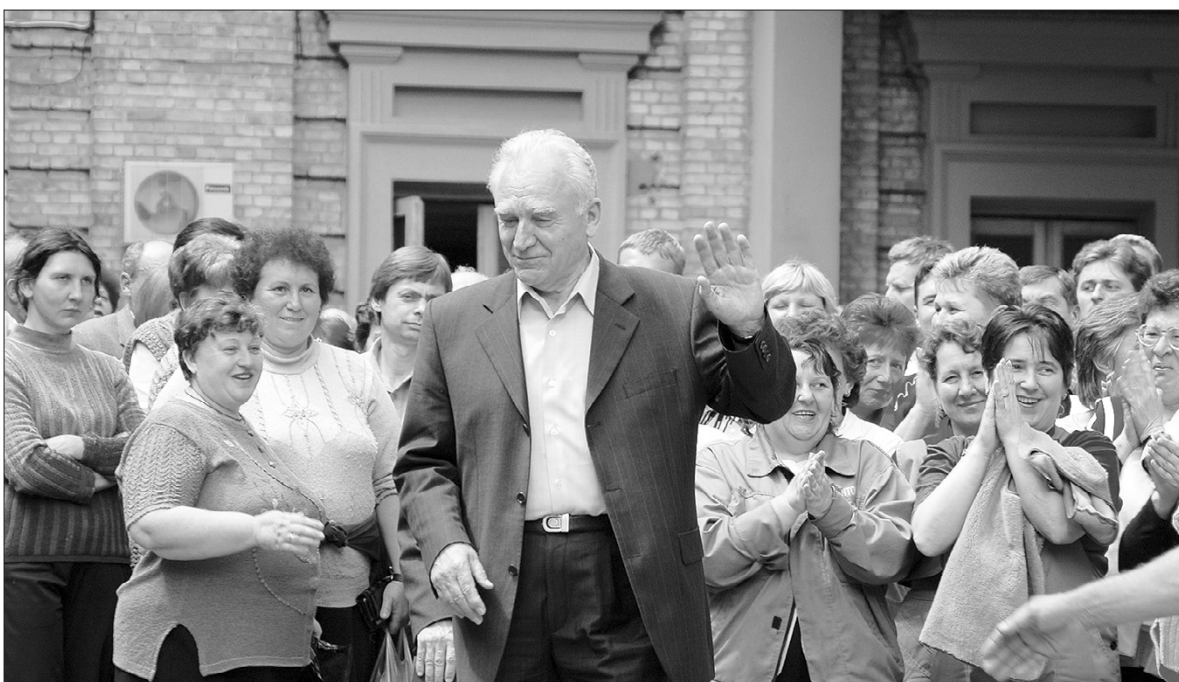
пник Генерального конструктора, Головного конструктор. У ці роки талант Петра Балабуєва як інженера, організатора і керівника проявився під час запуску на Ташкентському авіаційному виробничому об’єднанні імені В. Чкалова першого в світі широкофюзеляжного транспортно-літака Ан-22 “Антей”, у створенні легких транспортних турбореактивних літаків Ан-72, Ан-74, в ході виробництва Ан-124 “Руслан”.

У 1984 році, після смерті О.К.Антонова, Петро Васильович очолює підприємство, яке отримало назву Авіаційного науково-технічного комплексу (АНТК) ім. О.К.Антонова. Антонов залишив заповіт, в

небо супергігант Ан-225 вантажопідійомністю 250 тонн. Він не випадково названий “Мрією”. Адже за словами Петра Васильовича, “мрія – це нескінченність людської думки і бажання, те, що веде нас вперед і ніколи не зникне, поки живе людина на планеті”.

Ще в молодості Петро Васильович назавжди засвоїв для себе і навчав цього інших: “Бути попереду можна лише тоді, коли кожен буде оцінювати якість, результати праці по вищому світовому рівню. Інакше – відсталість. Проте й існуючий світовий рівень не критичний. Необхідно випередження”.

В кінці 1980-х, коли стали скоро-

“Дякую за вашу працю! Я щасливий, що працював з вами! Спасибі, що ви мене розуміли і підтримували”, – слова, сказані П.В.Балабуєвим на прощальній зустрічі з колективом АНТК ім. О.К. Антонова. Київ, 6 червня 2005 року.

У цей період створюється спеціальний підрозділ з розробки засобів наземного транспорту, починається навчання іноземних громадян експлуатації літаків “Ан”, зростає обсяг інжинірингових послуг і вантажних

ордена Леніна (1975), заслужений діяч науки і техніки України (1991), Герой України, нагороджений орденом Держави (1999).

Його творча діяльність відзначена і іншими нагородами: орденами Тру-

Генеральний конструктор П.В.Балабуєв вітає колектив підприємства з успішним завершенням першого польоту нового пасажирського літака Ан-148. Праворуч від нього – екіпаж літака: командир С.О.Галуненко, другий пілот С.М.Трошин та інженер-випробувач О.С.Макіяна. Гостомель, 17 грудня 2004 року.

повітряних перевезень. В результаті період становлення незалежної України для фірми “Антонов” виявився не тільки результативним, але і дуже плідним. Спроектвані, побудовані і введені в експлуатацію легкі багатоцільовий літак Ан-38 і регіональний турбогвинтовий пасажирський Ан-140. Поповнилися сімейства Ан-74 і Ан-32. Більшу частину випробувань пройшов літак Ан-70. Розпочато комерційну експлуатацію літака Ан-225 “Мрія”. Модернізується “Руслан”, реалізується програма відновлення його серійного виробництва. Проведено дослідження декількох проектів “літаючих космодромів” на базі Ан-124 і Ан-225. “Авіалінії Антонова” зайняли гідне місце на світовому ринку вантажних авіаперевезень.

В одному з інтерв’ю газеті “Прапор комунізму” Олег Костянтинович сказав: “Петро Васильович Балабуєв брав активну участь в проектуванні всіх літаків нашого КБ, крім Ан-2. Адже коли ми робили перші креслення літака-первістка, наш колектив був ще підлітком. Зате в створенні наступних машин внесок Балабуєва вельми вагомий. По заслугах і нагород”. П.В. Балабуєв – доктор технічних наук (1988), лауреат Державної премії СРСР (1974) і Державної премії УРСР (1979), Герой Соціалістичної праці, кавалер

догово Червоного прапора (1966), “За заслуги” III, II і I ступенів (1992, 1996, 1998 рр. відповідно), орденом Дружби (РФ, 1998), “Князя Ярослава Мудрого” V ст. (2001) і медалями.

За видатний внесок у розвиток міжнародної цивільної авіації П.В. Балабуєв нагороджений премією імені Едварда Уорнера – першого президента Ради ІКАО. Це найвища нагорода, що присуджується Міжнародною організацією цивільної авіації від імені 185 держав, які входять до неї. На церемонії вручення премії Президент Ради ІКАО Ассад Котайт сказав: “Проникливість пана Балабуєва, його якості лідера, видатного інженера і організатора дозволили здійснити успішну розробку повітряних суден, які забезпечують безпечне перевезення людей, обладнання та техніки в усіх районах світу і грають важливу роль у виконанні гуманітарних місій ООН”.

За все своє яскраве, довге творче життя він отримав безліч нагород і премій.

Але єдине, чому він був беззавітно відданий до кінця своїх днів, – своїм крилатим машинам і людям, які зуміли підняти їх в небо.

Цій любові він ні разу не зрадив. Петро Васильович Балабуєв пішов з життя дев’ять років тому, 17 травня 2007 р.

За становленням молодих “соколів” пильно слідкують кремезні “орли”

Наші ювіляри

Мабуть, цілком можна назвати полковника у відставці Василя Ковалю та його товаришів по службі й роботі саме так – кремезними, вже далеко не молодими, втім – все ще могутніми, а головне – досвідченими орлами української військової авіації. Адже у віці, який прийнято називати “за 50” і навіть – “за 60”, Василь Васильович разом із своїми небагатьма соратниками продовжує знаходитися в строю, працюючи старшим інспектором відділу безпеки польотів. І це – незважаючи на те, що днями, 25 травня, він відзначив свій 70-річний ювілей!

З сімдесяти років свого життя військовий льотчик 1-го класу полковник у відставці Василь Коваль в армії – ось уже 52 роки: 34 роки у бойовому строю та ще 16 – вже на цивільних посадах, і всі ці роки – лише у військової авіації.

Майбутній військовий льотчик народився й виріс на Вінниччині, у селі Руданське Шаргородського району. Народився рівно через рік після війни, з якої мали щастя повернутися живими його батько, Василь Іванович, та четверо братів.

Переможний дух кінця сорокових – початку п'ятдесятих років, армія, що на той час ще не зазнала скорочень і була на висоті, стрімкий розвиток авіації, а слідом за нею – й освоєння космічного простору – все це, мабуть, злилося воедино у бажанні тисяч і тисяч тодішніх радянських хлопчаків одягнути військові однострої, сісти за штурвали й важелі управління потужних бойових літаків. Серед них був і подільський хлопчина Василь Коваль, який влітку 1964 року відправився з Барського райвійськкомату до Чернігова, отримавши право на вступ до вищого військового авіаційного училища льотчиків, а як виявилось – й путівку у довге льотне життя.

Льотне життя полковника Василя Ковалю видається й насправді тривалим, адже понад три десятиліття у кабіні літака-винищувача – це дуже поважний термін. Його офіцерська служба розпочалася в Одеському військово-морському окрузі. Згодом, вже будучи начальником штабу авіаційної ескадрильї, льотчик проходив службу у Польщі, в одній із авіаційних частин Північної групи військ. Там офіцер встиг і ланкою покомандувати, звідати, з посади заступника комеска, й до академії вступив.

Закінчивши у 1979 році з дипломом із відзнакою штурманський факультет Військово-повітряної академії імені Юрія Гагаріна, 33-річний майор отримав право вибору подальшої служби. Щоправда, вибір той був не таким вже й багатим, адже офіцерові пропонувалася не

європейська частина країни, а 3 військові округи – Середньоазіатський, Туркестанський та Закавказький. Не дивно, що з-поміж них Василь Васильович обрав третій – Грузію.

Майже 6 років підполковник Василь Коваль командував ескадрильєю, а згодом був призначений на посаду заступника командира полку з льотної підготовки.

Всередині 80-х льотчику все ж довелося на півтора роки потрапити до спекотного ТуркВО, та й не куди-небудь, а в пекло Афганської війни!

Чимало було за ці півтора роки льотної роботи. Були смертельна небезпека під час

норму контингенту радянських військ в Афганістані, який вів безперервну війну довгих майже 10 років, була й така! А як же? Льотчикам були потрібні тренування. Під час них льотний склад, який щойно прибув на заміну із Союзу, продовжив розпочату на Батьківщині підготовку до ведення бойових дій у гірсько-пустельній місцевості, а бували аси відпрацьовували нові способи й методи нанесення ударів по наземних цілях. Паралельно з цим вивчалася ефективність застосування озброєння літальних апаратів і засо-

польотів у горах та понад самісінькими барханами у пустелях, були й пробоїни в площинах та фюзеляжі.

Хребти Гіндукуша й зловісний Панджшер, пустелі Нурістан і Регістан – за півтора року війни й 363 бойові вильоти було все. Більшу частину свого афганського відрядження Василь Васильович проходив службу на посаді заступника старшого штурмана ВПС 40-ї загальновійськової армії – начальника полігонів навчання курсанта Савчака. Саме так, виявляється в Обмеже-

нів ураження. Для вирішення всіх цих завдань на території Афганістану було облаштовано 7 авіаційних полігонів – усі за безпосередньої участі підполковника Ковалю.

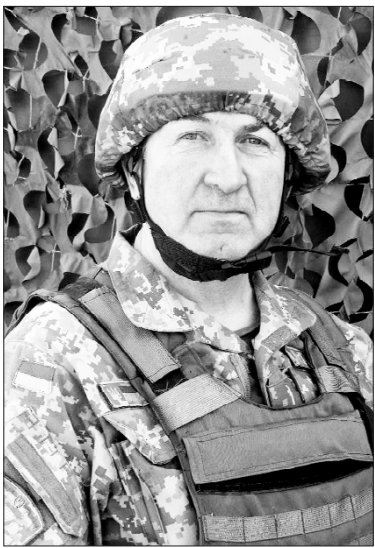
“З-за річки” бойовий льотчик повернувся з двома орденами – Червоної Зірки та “За службу Батьківщині у ЗС СРСР”. До того ж – повернувся додому! – на свою малу батьківщину – у Вінницю. А це на той час було справжнім офіцерським везінням.

Відтоді ось уже 30 років полковник у відс-

тавці Василь Коваль служить і працює у Вінниці. Спочатку – старшим інспектором-льотчиком відділу бойової підготовки 24-ї Повітряної армії. Згодом, коли на базі цього потужного авіаційного об'єднання було сформовано Командування ВПС України, досвідчений льотчик очолив і до самого звільнення за станом здоров'я у запас був головою класифікаційної комісії ВПС. За цей час офіцер відпрацював безліч нормативно-правових документів, за його сприяння сотні військових льотчиків підвищили свою льотну класифікацію. Вже після виходу на заслужений відпочинок та залишившись у лавах ветеранів не лише під час традиційних військово-професійних свят, а – по-справжньому, у строю ветеранів, які продовжують працювати у своїх військових колективах, Василь Васильович за понад 16 років змінив декілька посад державного службовця та працівника ЗС України, продовжуючи приносити користь Батьківщині та її Повітряним Силам уже у статусі цивільного співробітника. Виховав трьох дітей та сотні льотчиків, продовжує допомагати виховувати нові покоління військових авіаторів України. Так що – хіба ж це не про нього сказано? Саме вони, кремезні “орли”, в небі і на землі гартують молодих українських “соколів”!

Олексій Тригуб. “Крила України”.

У травні цього року підполковник Василь Савчак відзначить одразу дві ювілейні дати: 75 років із дня заснування оперативного командування “Захід”, із яким він пов'язав половину свого життя, та 40 років з моменту призову до лав Збройних Сил.

Зараз офіцерові 59 років, і він боронить мир на Луганщині в рамках проведення антитерористичної операції. В оперативному-тактичному угрупованні “Луганськ” Василь Васильович є найстаршим військово-службовцем. Проте він залишається молодим душею та перебуває у доброму фізичному стані.

– Я звик прокидатися о 6-й ранку і пробігати по декілька кіломет-

Старійшина оперативного командування “Захід”

рів незалежно від погодних умов. Цієї звички я дотримуюся ще з часів навчання у Львівському вищому військово-політичному училищі. А ще я живу за розпорядком дня і ретельно планую кожен робочий день. При цьому польові умови служби чи щільний графік чергувань не є підставою для відмови від цих життєвих принципів, – зауважив підполковник Василь Савчак. Дійсно, спостерігаючи за роботою Василя Васильовича, можна помітити, що він ніколи не підвищує голос і до всього ставиться виважено. Толерантність по відношенню до товаришів по службі та підлеглих також є однією з його чеснот, за яку його поважають у колективі.

Виріс майбутній офіцер на Львівщині, у мальовничому селищі Розлуч, що у Карпатах. Після школи здобув професію фельдшера у медичному училищі і певний час працював за фахом.

– Тоді я ще й не думав про армійську кар'єру, а поняття “офіцер” у мене асоціювалося з напівбогом. Хоча військовий однострій подобався ще з початкової школи. Пригадую, як ми усім селом урочисто зустрічали солдатів, які звільнялися у запас. У моїх дитячих очах усі вони були героями. Тому, коли 5 травня 1976 року мені прийшла повістка з райвійськкомату, я із задоволенням став до армійських лав, – розповів військовослужбовець.

Перший рік служби солдат-строковик провів у Чехословаччині, де розташовувався його окремих хіміч-

ний батальйон. Саме там він вирішив пов'язати свою долю з офіцерським життям, звідати й подав документи для вступу до військового училища. У Львові Василь розвинув свої творчі здібності: – навчився добре співати, танцювати та грати на музичних інструментах. Останньому сприяв культурологічний напрямок навчання курсанта Савчака.

У 1981 році, після отримання диплома випускника та зорепаду на погоні, офіцер обіймав різні посади у Забайкальському військово-морському окрузі і Східній Німеччині.

– Крайшим захопленням для мене стало повернення у 1988-му із за кордону до рідної України. У Рівному мене призначили на посаду офіцера з організації культурно-просвітницьких заходів штабу 13-ї загальновійськової армії, яка згодом була реформована у корпус, а нині є оперативним командуванням “Захід”. Третина мого життя присвячена цьому великому колективу, і цим я дуже пишаюся, – гордо зазначив підполковник Василь Савчак.

Перший бойовий досвід офіцер здобув під час відрядження у 2000 році до Лівану у складі окремого інженерного батальйону. Виконання обов'язків у цій гарячій точці було пов'язане з постійною небезпекою, але й за таких умов офіцер творчо підходив до справи. Його напрацюваннями щодо організації культурного відпочинку ще довго користувалися наступники. Адже він налагодив тісні зв'язки з музеями, театрами та пам'ятними місцями не

тільки в Лівані, а й у сусідньому Ізраїлі.

У 2004 році Василь Васильович під час чергового “цунамі” скорочення війська вийшов у запас. Та свій рідний 13-й корпус не полишив, а лише перейшов на цивільну посаду і став опікуватися музеєм бойової слави об'єднання.

Здавалося б, ось воно – військово-щастя, про яке мріє кожен армієць. Молодий пенсіонер вів розміряне і спокійне життя, організував зустрічі ветеранів, розказував школярам про героїзм попередніх поколінь. Вдома у нього також було все гаразд: зробив капітальний ремонт у квартирі, впорядкував батьківську садибу та поставив на ноги двоє доньок. Та все перевернулося в його житті і ще у мільйонів українців із початком подій у центрі Києва наприкінці 2013-го.

Розстріл Євромайданівців, окупацію Криму та війну на Донбасі офіцер запасу переживав, як власне горе. Пригадує, що просто не міг сидіти у затишному кріслі і спокійно дізнатися про загибель українських воїнів.

– Влітку 2015-го я зібрав удома сімейну нараду і оголосив про своє бажання відновитися на військовій службі у рідному, на той час, оперативному командуванні. Мені тоді вже було 58! Звісно ж, не про кар'єрні сходинки думав. Просто хотів й надалі називатися справжнім чоловіком і зробити щось важливе для Батьківщини. Діти та дружина, після невдалої спроби відмовити мене від цього наміру, таки погоди-

лися. Зараз мої рідні у тилу підтримують мене добрими словами, – розповів він.

Із січня цього року боєць АТО із позивним “Савва” забезпечує інформаційно-пропагандистську підтримку сил АТО. За цей час він організував десятки концертних програм, екскурсій історичними місцями Луганщини та інших заходів із бійцями на передовій.

Так само, як і у молоді роки, він раніше за всіх прокидається, пробігає 3-5 кілометрів, а потім збирається до найвіддаленіших місць оперативного-тактичного угруповання “Луганськ”, аби надати українським воїнам черговий заряд позитивного настрою і розвіяти їхній сум за рідними домівками. При цьому супергероєм чи надпатріотом він себе не вважає. Адже, на його думку, неважливо, скільки ворожих танків ти знищив чи маєш нагород. Головне для нього, аби поруч були вірні друзі й однодумці, яких у зоні АТО він знайшов чимало.

– Знаєте, після мобілізації у мене відкрилося друге дихання. Життя у запасі встигло набриднути. Погони та відрядження до зони військового конфлікту якось омолодили мене. Знаю, що “блокпост” граничного віку перебування на службі не пропустить мене далі відмітки у 60 років. Тому я тішуся кожному дню військової служби і прагну встигнути зробити щось корисне для армії і України в цілому, – зізнався підполковник Василь Савчак.

Дмитро Горбунов. Із зони АТО.

ДП “Антонов” відзначає 70-річний ювілей

31 травня виповнюється 70 років від дня заснування флагмана вітчизняної авіаіндустрії – Державного підприємства “Антонов”. За ці роки колективом підприємства створено більше 100 типів та модифікацій літаків різного призначення, які працюють в 78 країнах. Але в світі ДП “Антонов” відомий, перш за все, як створювач транспортних літаків. Про це свідчить вся історія підприємства, починаючи з багатопроцільового біплана Ан-2. Потім в небо здійнялись транспортні Ан-8, Ан-12, Ан-22 “Антей”, Ан-26, Ан-32, Ан-704Т, Ан-124 “Руслан”, Ан-225 “Мрія”, Ан-70 та конвертовані вантажо-пасажирські Ан-28, Ан-38, Ан-74ТК-100 та Ан-74ТК-200.

Напередодні ювілею увага світової спільноти була буквально прикута до рейсу найбільшого вантажного літака Ан-225 “Мрія” до Австралії. Це перший візит Ан-225 до континенту. “Мрія” доставила з Праги генератор компанії Brush. Його довжина – 8,8 м, висота – 3,17 м, ширина – 3 м, вага – близько 118 т. В ролі розподільної конструкції використовувалися двотаврові сталеві балки загальною вагою 5,2 т. Це інженерне рішення дозволило суттєво заощадити на виробництві спеціальної розподільної рами та скоротити терміни підготовки до перевезення. Замовником перевезення виступила компанія Karpeles Flight Services (Н.К.) Ltd. (Гонконг).

На шляху з Чехії до Австралії літак виконав три технічних посадки – в Туркменістані, Індії та Малайзії. Скрізь літак зустрічали тисячі авіаційних любителів.

На шляху з Австралії Ан-225 виконав ще кілька комерційних рейсів. З Австралії до Італії (Мілан) літак доставив промисловий вантаж вагою 30 т. Таким чином, візит до Австралії став для “Мрії” вдвічі прем’єрним – на додаток до першого рейсу Ан-225 до Австралії був виконаний перший комерційний рейс найбільшого в світі літака з цього континенту.

21 травня 2016 р. “Мрія” прибула з вантажем загальною вагою 169 т з Лейпцига (Німеччина) до Абу-Дабі (ОАЕ). Ця партія вантажу насосної станції німецької компанії MAN, доставленої на замовлення Шарпан Freeborn Airmarketing GmbH, складалася з шести частин, найважча з яких важила 80 т.

З метою належної підготовки вантажу до перевезення фахівці “Авіалінії Антонова” надали необхідні консультації на заводі, де було виготовлено станцію. В результаті

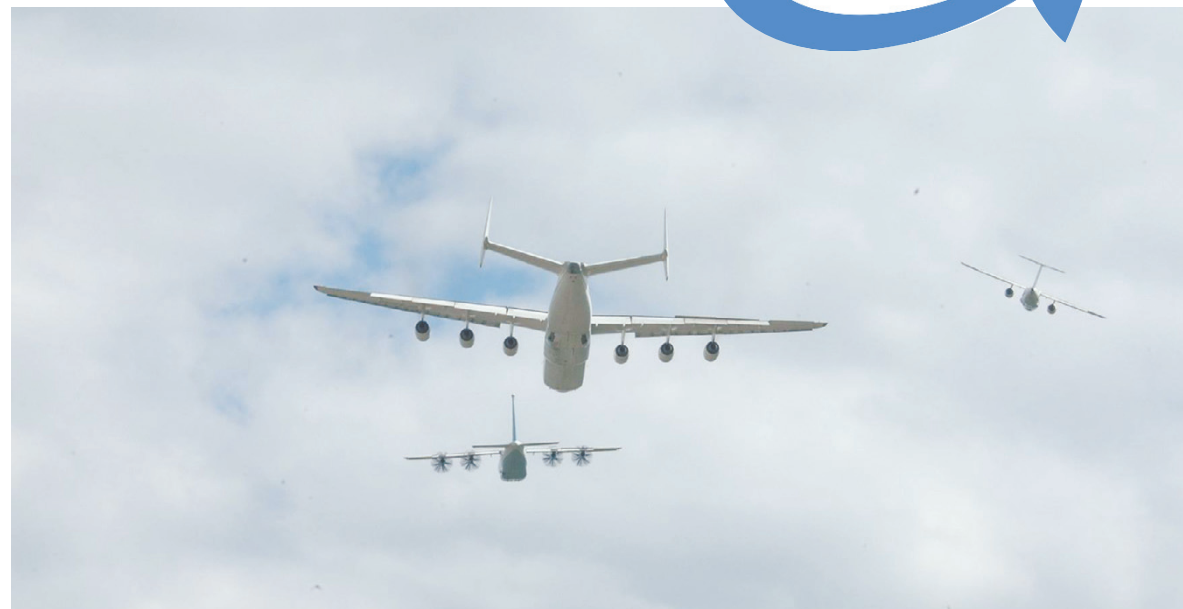
вантаж було вчасно і безпечно доставлено до місця призначення.

Ан-225 “Мрія” – єдиний в світі літак, здатний транспортувати 169 тонн різноманітного за своїми характеристиками (вагою, розміром, несиметричною площиною опорної поверхні тощо) вантажу. До того ж, використання Ан-225 дозволило суттєво зменшити вартість перевезення у порівнянні з доставкою цього вантажу двома літаками Ан-124-100 “Руслан”.

24 травня “Мрія” повернулася в Україну.

Сьогодні “Антонов” продовжує лінійку своїх транспортних літаків. Програму сертифікаційних випробувань проходить реактивний Ан-178. Його унікальна особливість – можливість перевезення всіх існуючих у світі типів пакетованих вантажів (у контейнерах і на піддонах), включаючи великовантажні контейнери 1С (морський контейнер) з поперечними габаритами 2,44x2,44 м. Це робить Ан-178 незамінним транспортним засобом для логістичної підтримки як у комерційній експлуатації, так і у

збройних силах, а також для застосування в умовах надзвичайних подій. Як і усі “антоновські” літаки, перспективний військово-транспортний варіант Ан-178 матиме такі характеристики, як базування на

літака С-160 (було складено 214 екземплярів).

За довгий період служби літаків Ан-12 і С-160 у багатьох країнах світу сформувався цілий спектр завдань, ідеально пристосованих під транспортні засоби саме такої розмірності. Середній вантаж таких літаків складає 11-13 т (більш ніж 70% транспортних завдань), а дальність польоту – 2000-3000 км. Досвід застосування літаків Ан-12 і С-160 показує, що перевезення колісної самохідної й несамохідної, а також броньованої техніки виконується на них нечасто і для рішення таких завдань, як правило, залучаються більш важкі літаки такі як Іл-76 і С-17А. Основне ж завдання середніх ВТЛ – матеріально-технічне забезпечення військ, парашутне десантування вантажів на платформах або невеликих підрозділів

етап крупновузлового складання першого прототипу, літака-демонстратора Ан-132D. Крім того, прийнято основні технічні рішення щодо конструкції планера літака та складу його обладнання. На Ан-132 встановлять західні двигуни Pratt&Whitney Canada PW150 з шестипопелюватими гвинтами R408 фірми Dowty Propellers, системи життєзабезпечення виробництва компанії Liebherr та найсучасніший комплекс авіоніки компанії Honeywell. Планується використовувати також нову допоміжну силову установку західного виробництва.

Конструкторське бюро підприємства працює над випуском документації багатопроцільового літака.

Літак-демонстратор Ан-132 створюється за контрактом з “КАССТ” (Центр наукових випробувань та технологій імені короля Абдулазіза).

аеродромах усіх типів, автономність, високу надійність і бойову живучість.

Ан-178 пропонується як заміна на більш високому технічному рівні середніх чотиримоторних турбогвинтових транспортних літаків Ан-12, яких випустили у кількості більш ніж 1400 екземплярів. Ці літаки і досі поширені в країнах СНД, Африки та Азії. Для замовників, що орієнтувалися на західну авіатехніку, літак Ан-178 пропонується на заміну європейського двомоторного турбогвинтового транспортного

військ, транспортування поранених і перевезення легкої техніки, доставка обладнання і двигунів (у т.ч. авіаційних). Такі літаки найчастіше застосовуються для доставки, у т.ч. і у важкодоступні регіони світу, вантажів на стандартних піддонах і у контейнерах, що визначає оптимальні поперечні габарити й розміри такого транспортного засобу.

ДП “Антонов” працює над програмою новітнього багатопроцільового транспортного літака Ан-132. В цьому проекті основними партнерами підприємства є компанії Королівства Саудівська Аравія. Його реалізація передбачає використання обладнання всесвітньо відомих авіаційних компаній: Pratt&Whitney Canada, General Electric, Honeywell, Liebherr та Hamilton Sundstrand.

На ДП “Антонов” завершено

Згідно з його умовами, ДП “Антонов” як розробник береться збудувати перший Ан-132, підняти його в повітря та провести початковий етап випробувань, що забезпечить можливість перельоту цього літака до Саудівської Аравії для демонстрації.

“Президент та Уряд України визначили авіабудування як стратегічну галузь держави. Сьогодні ДП “Антонов” працює над виконанням цілої низки важливих завдань, спрямованих на зміцнення обороноздатності нашої країни, збереження та розвитку виробничих потужностей для виготовлення високотехнологічного та наукоємного продукту – конкурентоспроможної авіаційної техніки”, – говорить Президент ДП “Антонов” Михайло Гвоздьов.

“Крилата піхота”: ні дня без навчань

На Дніпропетровщині тривають батальйонні тактичні навчання військовослужбовців 25-ї окремої повітрянодесантної бригади Високомобільних десантних військ.

За елементами виконання практичних завдань спостерігає командувач ВДВ ЗС України генерал-майор Михайло Забродський.

В ході навчання особовий склад здійснив висунування у визначений район та розпочав рейдові дії в тилу умовного противника. Їх головне призначення – дезорганізувати систему управління та знищити артилерійські підрозділи для забезпечення контрнаступу основних сил.

Навчання розпочалося з висунування десантників до водної перешкоди та “захоплення” мосту. Для форсування та захоплення висунувся передовий загін, було проведено безпарашутне десантування на міст за допомогою бортового обладнання “Адаптер-М1”.

Крилаті піхотинці захопили об’єкт, забезпечивши прохід передового загону до ділянки форсування водної перешкоди. Після форсування передовий загін захопив плацдарм на протилежному березі, куди підтягнулися основні сили рейдового загону.

Провівши дорозвідку маршрутів висунування та розташування противника у смузі ведення рейдових дій, десантники висунулися, розгорнувшись у бойовий порядок. Під час бойових стрільб були знищені різноманітні цілі умовного противника.

Наступного дня в ході тактичного навчання було відпрацьовано штурмові дії авіації в інтересах повітряного десанту та нанесення реактивною артилерією вогневого ураження по виявленому противнику в районі майданчика приземлення. Одночасно один з підрозділів повітряно-десантного батальйону здійснив десантування бойової техніки та особового складу на літаках Іл-76 та Ан-26.

Після приземлення повітряний десант відпрацював збір на майданчику приземлення, здійснення пошуку та захоплення умовного об’єкта противника, чим забезпечив прикриття флангів для виконання дій рейдового загону.

В той же час сили рейдового

загону здійснили виявлення батареї реактивної системи залпового вогню з підрозділами охорони умовного противника та за підтримки засобів ураження старшого начальника її знищили.

Після виконання поставлених завдань батальйонна тактична група здійснила марш в район відновлення боєздатності та зосередилися у визначеному районі.

Бойовий кулак українських

Українські оборонні підприємства сьогодні активно працюють над створенням нових зразків озброєння і військової техніки, мета яких – значно підвищити бойовий потенціал українського війська. Чи не найбільш активно ведеться робота над однією з найбільш затребуваною сьогодні технікою – броньованою. Модернізація чи розробка нових БТРів і БМП, легких броньованих автомобілів, потребує створення сучасних комплексів для виявлення і знищення бойової техніки та живої сили противника. Крім того, вітчизняні підприємства розпочали виготовлення нової техніки – бойо-

вих броньованих машин (“Спартан”, “Кугуар”, “Фіона”, “Шрек”, “Ураган”, “Дозор-Б”, “Три-тон”, “Барс-6”, “Барс-8”, “Варта-2”), які потребують сучасного і багатофункціонального озброєння.

Як показав досвід участі українських військових у міжнародних миротворчих місіях, зокрема в Республіці Ірак, а також війна на Донбасі, наявне озброєння бойових броньованих машин, виготовлених ще 30-40 років тому, не в повній мірі відповідає потребам сучасного тактичного бою. З метою усунення цих вад, українські зброяри за останні кілька років розробили

широкий спектр бойових модулів, оснащених різноманітним озброєнням – від протитанкових керованих ракетних комплексів, гармат, кулеметів та гранатометів до систем стабілізації, керування та ведення вогню, маскування, до того ж, – вітчизняного виробництва.

І хоча перелік цих розробок – доволі широкий, в основі їх лежить одна й та ж елементна база – гармати ЗТМ-1 і ЗТМ-2, гранатомети АГ-117/АГ-17 чи УАГ-40, а також кулемети НСВ-12,7 та КТ-7.62, ПТРК “Бар’єр”/“Конкурс” – взаємозамінні між різними модулями, незважаючи на те, чи це БТР, БМП, чи броньована машина

“Грім” – універсальний бойовий модуль з винесеним озброєнням, розроблений ХКБМ ім. Морозова для легких бойових броньованих машин та призначений для ураження живої сили, боротьби з броньованою технікою, вогневими точками, а також низьколетячими, малозвідкісними цілями противника. Озброєння, а це 30-мм гармата ЗТМ-1, 7.62-мм кулемет КТ-7.62, 30-мм автоматичний гранатомет КБА-117 і ПТРК “Конкурс”/“Бар’єр”, стабілізоване у двох площинах за допомогою сучасного стабілізатора озброєння СВУ-1000.

Встановлюється на легкі бойові броньовані машини (БТР-60/70/80, БТР-3Е, МТ-ЛБ, М-113, БМП-2 та ін.), забезпечуючи підвищення їх вогневої потужності.

За рахунок застосування винесеного озброєння забезпечено підвищення захищеності екіпажу, знижена маса бойового модуля і поліпшені умови перебування в бойовому відділенні (відсутність загазованості при стрільбі). Модуль був встановлений на український БТР-4, а також на модернізовані варіанти БТР-70 і МТ-ЛБ.

“Штурм”

“Штурм” – український одномісний бойовий модуль із стабілізацією блока озброєння у двох площинах. Його озброєння забезпечує

ураження броньованої техніки, живої сили і вертольотів противника. Розроблений ХКБМ ім. Морозова під керівництвом М. Борисюка, є одним з найкомпактніших і разом з тим найпотужніших з існуючих модулів даного класу. Ще одна його відмінна риса – займає невеликий внутрішній простір бойового відділення.

У модулі встановлена 30-мм гармата ЗТМ-1, 7.62-мм кулемет КТ-7.62, 30-мм КБА-117 і ПТРК “Бар’єр” з чотирма ракетами, які мають бронепробиття за динамічним захистом не менше 800 мм. Нарізна малокаліберна автоматична 30-мм гармата подвійного живлення оснащується боєкомплексом із 350 снарядів різного типу (БТ, ОБТ, ОФЗ).

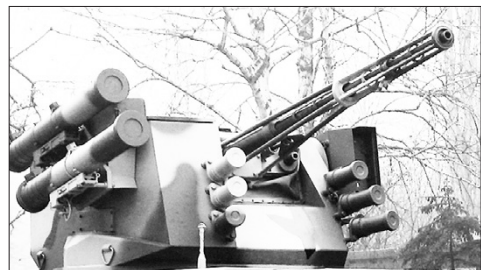
Комплекс керування вогнем складається з оптико-електронного прицільного комплексу ОТП-20, інтегрованого з системою управління стрільбою ПТРК “Бар’єр” та стабілізатором озброєння СВУ-500 у вертикальній і горизонтальній площинах, що дозволяє вести вогонь на ходу. На башті встановлені по три штуки з кожної сторони 81-мм димові або аерозольні гранати, що приводяться в дію електроспуском.

Модернізований модуль БМ-3М “Штурм-М”

У процесі модернізації був врахований досвід використання під час війни на сході України. У підсумку було внесено понад 700 змін. В оновленого “Штурма” наявний сучасний бортовий комп’ютер, встановлений пульт управління вогнем за стандартами НАТО. Дана система управління була зведена в один блок. Бійці можуть побачити всі необхідні для стрільби дані прямо на екрані бортового комп’ютера. Крім цього, було змінено і загальне компонування бойового модуля. Прицільні системи отримали додатковий захист. Інтерфейс користувача модернізованого модуля буде уніфіковано з рештою бойових модулів українського виробництва заради полегшення навчання.

“Парус”

БМ-7 “Парус” – український дистанційно керований бойовий модуль, що встановлю-

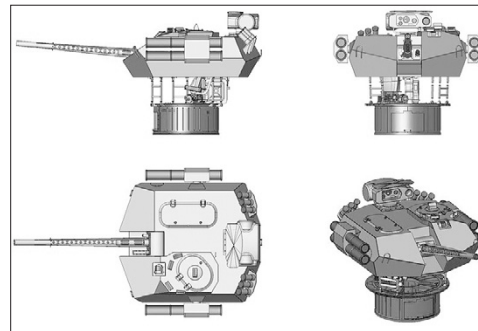

ється на легких бойових броньованих машинах (БТР, БМП тощо). Призначений для ураження з місця і на ходу на швидкостях до 10 км/год живої сили, нерухомих і рухомих броньованих об’єктів, вогневих точок, а також малозвідкісних повітряних цілей, що низько летять. Завдяки дистанційному керуванню і винесеному боєкомплекту забезпечується підвищена захищеність екіпажу.

У модулі встановлена 30-мм гармата КБА-1, 30-мм автоматичний гранатомет, 7.62-мм кулемет КТ-7.62 та комплекс керованого озброєння “Бар’єр” з двома ракетами. Кути вертикального наведення – від 13° до +45°.

Дистанційно-керований бойовий модуль “Парус” за характеристиками схожий на “Штурм”.

“Тайфун”

Бойовий модуль “Тайфун” містить стабілізовану гармату, спарену з кулеметом, засоби для установки ракетного комплексу, гранатомет. Основу системи управління вогнем становить стабілізована прицільно-пошукова апаратура з тепловізійним каналом, лазерним далекоміром і лічильно-розрахунковим пристроєм артилерійської системи. Прицільно-пошукова апаратура додатково містить оптико-електронний канал, що включає телевізійні камери спостереження з широким полем зору і вузьким полем зору, відеокomp’ютер, а також монітор відеокomp’ютера на робочому місці оператора.

Прицільно-пошукова апаратура працює таким чином: на обраній цілі оператор-навідник встановлює маркер і натискає кнопку “автозахвату”. Три гіроскопи забезпечують поєднання маркера і цілі. За команду “автозахвату” подальший нагляд за ціллю здійснює камера спостереження, яка працює в режимі вузького поля зору, або тепловізійна з трансфокатором і вмикається програма відеокomp’ютера автосупроводу цілі. В цьому випадку

при рухові вежі, встановленої на шасі, проводиться автоматичне стеження камерою за рухомою ціллю, що дозволяє утримувати її в центрі екрана монітора.

Після цього оператор-навідник вибирає тип зброї, вид боеприпасів і натискає кнопку “вогонь”. Обчислювальна машина автоматично розраховує вертикальний кут установки зброї в залежності від дальності до цілі. Після її ураження оператор-навідник перемикає камеру спостереження з режиму вузького в режим широкого поля зору і здійснює вибір чергової цілі.

У всіх режимах працюють дві системи стабілізації: одна система стабілізації зброї, інша – стабілізації пошуково-прицільних приладів.

Результати випробувань показали, що ефективність стрільби зросла в порівнянні з аналогічними пристроями на 20%, час реакції артилерійської системи становить 1-2 сек. Ефективна дальність стрільби становить до 5500 м.

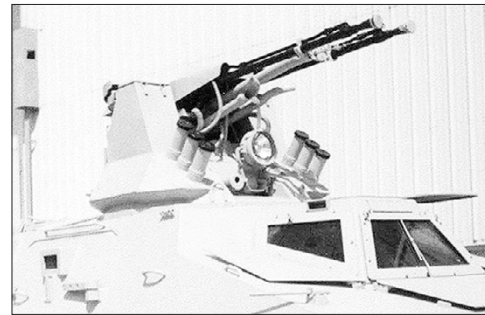
“БАУ 23x2”

“БАУ 23x2” – одномісний дистанційно керований бойовий модуль, розроблений і випробуваний ДП “ХКБМ ім. Морозова”. Він призначений для ведення вогню по живій силі і броньованих цілях – як наземних, так і повітряних. Встановлюється на легкоброньовану гусеничну і колісну техніку з метою модернізації раніше випущених бронетранспортерів типу БТР-60, БТР-70, БТР-80.

Основне озброєння бойового модуля – дві 23-мм автоматичні гармати 2А7М, що забезпечують швидкострільність 850 пострілів за хвилину кожна, з дальністю стрільби 2000 м і боєкомплексом 200 снарядів. Додатково встановлено кулемет КТ-7.62 (ПКТ) з боєкомплексом 2000 пострілів.

Управління модулем – ручне. Забезпечується наведення по горизонталі 360 градусів, а по вертикалі від -4 до +55 градусів.

Модуль забезпечує надійний захист стрільця від зброї калібром до 12,7 мм. Він знаходиться всередині корпусу, а з верхньої

Назва	“Грім”	“Штурм”	“Штурм-М”	“Парус”	“Тайфун”	“БАУ-23Х2”
Маса, кг	1800	Нема даних	Нема даних	1720	2000	985
Озброєння (основне)	30-мм гармата ЗТМ-2 (2А42)	30-мм гармата КБА-1	30-мм гармата КБА-1	30-мм гармата КБА-1	30-мм гармата ЗТМ-2 (2А42)	2А7М
Боєкомплект, шт.	360	350	200	350	500	2x200
Озброєння (додаткове)	Кулемет, АГ-17, 4 ПУ ПТРК “Конкурс”/ “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, КБА-117, 4 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, КБА-117, 2 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, АГ-17, 2 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, 4 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62
Боєкомплект, шт. Кулемет, АГ	1200 – 7.62-мм 150	2000 – 7.62-мм 116 гранат	500 – 7.62-мм 116 гранат	2000 – 7.62-мм 29 гранат	2000 – 7.62-мм	2000 – 7.62-мм
СПЗ	СПЗ Лінкей	СПЗ Лінкей	СПЗ Лінкей	СПЗ Лінкей	902У	902У
Стабілізатор	СВУ -1000	СВУ-500	СВУ-500-4Ц	СВУ-500	СВУ-500	-
Особливості		Займає невеликий внутрішній об’єм бойового відділення.	Займає невеликий внутрішній об’єм бойового відділення.	Не займає місця всередині корпусу базової машини		
Розробник	ДП “ХКБМ ім. О. Морозова”	ДП “ХКБМ ім. О. Морозова”	Київський бронетанковий завод	ДП “ХКБМ ім. О. Морозова”	Харківське КБ “Укрспецтехніка”	ДП “ХКБМ ім. О. Морозова”

Бронемашин

півсфери його захищає, крім броні, ще і розташоване зверху озброєння. Додатковий захист забезпечує система постановки завіси, яка складається з шести гранатометів калібру 81 мм, по три з кожного боку модуля. Завіса встановлюється в напрямку наведення гармати.

“Інгул”

“Інгул” – бойовий модуль, розроблений Київським КП “Науково-технічний центр артилерійсько-стрілецького озброєння” (КП “НТЦ АСО”) для модернізації існуючих зразків бойових колісних і гусеничних машин. Відмінними рисами модуля є його висока компактність при великій вогневій потужності, що дозволяє встановити його на машини легкого класу аж до БРДМ-2.

Як озброєння модуля використовується автоматична гармата ЗТМ-2 калібру 30 мм і спарений з нею кулемет, приклад КТ-7,62 мм.

Для управління вогнем на модулі застосовується оптико-телевізійний прицільний комплекс ОТП-20 “Циклоп-1”, що включає телевізійну камеру і лазерний далекомір, стабілізатор СВУ-500 “Карусель” забезпечує високу точність стрільби в русі. Модуль дистанційно керований. Наведення гармати здійснюється за допомогою монітора на робочому місці оператора (командира) в корпусі бойової машини. Це забезпечує підвищену безпеку особового складу та меншу загазованість внутрішнього простору бойової машини.

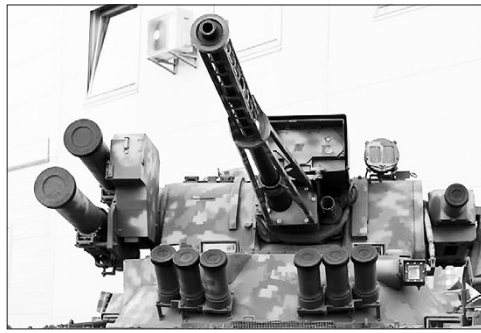
Для пуску димових гранат встановлена система 902У. Для боротьби з важкими БТР і танками противника модуль оснащений пусковою установкою для протитанкових ракет, наприклад комплексу “Бар’єр” з ракетами Р-2 або інші за бажанням замовника.

Модуль може бути встановлений на БТР-70, БТР-80, БТР-7, БРДМ-2, БРДМ-2М, а також патрульні катери з малою водотоннажністю.

“Шквал”

“Шквал” – український універсальний бойовий модуль, розроблений тим же Київським КП “НТЦ АСО”. Він включає 30-мм гармату ЗТМ-1 або ЗТМ-2, 7,62-мм спарений кулемет КТ-7,62, 30-мм автоматичний гранатомет і протитанкове кероване озброєння. Конструкція бойового модуля “Шквал” дуже гнучка, що дозволяє легко замінити наявне озброєння на інше.

30-мм гармата подвійного живлення має готовий до використання боєкомплект із 350 снарядів. Боєкомплект 7,62-мм спареного кулемета становить 2500 патронів. З лівого бо-

ку башти встановлений 30-мм гранатомет, у якого 29 готових до використання гранат, і додатково 87 гранат перевозяться в резерві (три магазини, в кожному з яких знаходиться 29 гранат).

Шість 81-мм установок димових/аерозольних гранат встановлені по три штуки з кожного боку башти для стрільби вперед.

Комплекс управління вогнем включає прицільний комплекс ОТП-20, інтегрований з системою управління стрільбою керованими ракетами і стабілізатор озброєння СВУ-500.

Універсальний бойовий модуль “Шквал” також встановлюють на модернізовані БМП-1У, на бронетранспортери МТ-ЛБМШ, БТР-3У і БТР-4.

“Каштан”

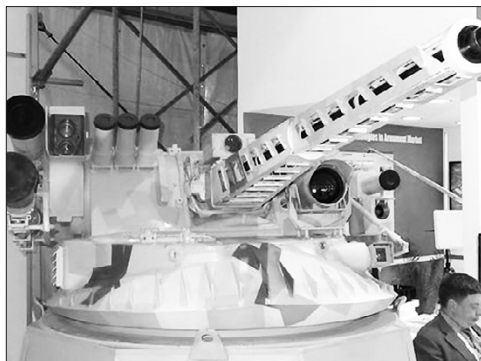
Новітній кулеметно-гранатометний модуль розроблений ДП “Київський бронетанковий завод”. Можливості системи “Каштан” дозволяють вести спостереження за ціллю вдень на відстані 1800-8000 м і 600-2000 м вночі. Вона виявляє цілі типу БМП на дальності 500-4000 м всього за 15 секунд.

Модуль призначений для ураження живої сили, транспортних засобів, наземних та низьколетячих об’єктів. Він може встановлюватися як на колісні та гусеничні транспортні засоби, так і на стаціонарні об’єкти.

Озброєння – 30-мм автоматична гармата ЗТМ-1 з боєкомплект 400 пострілів, спарений з гарматою кулемет КТ-7,62 з боєкомплект 2000 патронів, 30 мм автоматичний гранатомет АГ-17, 81мм комплекс постановки димових завіс 902В. За вимогою замовника можна встановити ПТРК.

“Кастет”

Презентація бойового модуля “Кастет” відбулась у Королівстві Йорданія на XI міжнародній виставці сил спеціального призначення SOFEX-2016. Нова українська розробка була встановлена на модернізовану бойову машину CVR(T) “Скорпіон”, що значно підвищило його вогневу потужність – тепер бойова ма-

шина отримала можливість ураження сучасних танків і низьколітаючих вертольотів за допомогою ракетного комплексу “Бар’єр”.

Загальна вага бойового модуля становить близько 1500 кг. У бойовому модулі нової конструкції з посиленням бронювання і додатковими камерами для поліпшення огляду на полі бою також встановлено 30-мм автоматичну гармату ЗТМ-1. З гарматою спарений 7,62-мм кулемет КТ-7,62 українського виробництва з боєкомплект 2500 патронів, 30-мм автоматичний гранатомет КБА-117 з боєкомплект 116 пострілів і протитанковий ракетний комплекс.

“Дуплет”

Ще одна вітчизняна розробка, представлена на виставці SOFEX-2016 – дистанційно керований модуль “Дуплет”. В його обслуговування входять двоє чоловіків. “Дуплет” має дві автоматичні гармати ЗТМ-2 калібру 30 міліметрів. Кожна гармата має спарений кулемет КТ-7,62 калібру 7,62 міліметра. Бойовий модуль оснащений також протипіхотним гранатометом КБА-117 калібру 30 міліметрів і чотирма пусковими установками протитанкових керованих ракет Р-3 комплексу “Бар’єр”.

Система пошуку, розпізнавання, ідентифікації цілей і управління вогнем оснащена тепловізором, електронно-оптичною камерою і лазерним далекоміром. Обидва оператори бойового модуля розташовуються у просторі під баштою.

Найімовірніше “Дуплет” був розроблений під конкретного іноземного замовника, якого наразі не розголошують.

БМ “Десна”

Розробка чернігівського ПрАТ “ЧеЗаРа” БМ “Десна” з дистанційно керованою універсальною оптико-електронною системою стабілізації, наведення й управління озброєнням. Модуль призначений для ураження броньованих цілей, вогневих точок, живої сили противника і стрільби по повітряних цілях типу завислий вертоліт.

Озброєння модуля – 30 мм автоматична гармата ЗТМ-1 або ЗТМ-2, ПТРК “Бар’єр”, 7,62-мм кулемет КТ-7,62, 30 мм гранатомет

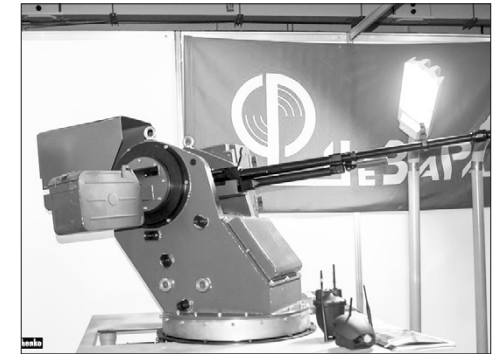
КБА-117, а також 81 мм комплекс постановки димових завіс 902У. Для стабілізації наведення використовується гіроскоп власного виробництва.

Для спостереження та прицілювання в БМ “Десна” використовуються денний приціл, лазерний далекомір, а також кольоровий LCD дисплей. Система спостереження і прицілювання модуля дозволяє виявляти цілі на відстані від 160 м до 7 км, а також здійснювати її автоматичний супровід.

Універсальна система стабілізації, наведення і управління зброєю власного виробництва та дозволяє управляти озброєнням як оператору, який знаходиться у башті, так і (якщо виникає потреба) командир бойової броньованої машини. Також система дозволяє здійснювати управління озброєнням дистанційно, завдяки наявності каналу бездротового зв’язку.

“Іва”

Полегшений бойовий модуль “Іва” також створений чернігівським ПрАТ “ЧеЗаРа”. Він може встановлюватися на броньовані машини, вогневі точки, катери і призначений для ураження легкоброньованих цілей, вогневих точок, живої сили противника і стрільби по повітряних цілях, що низько летять. “Іва” забезпечує спостереження за навколишньою місцевістю, надводною та береговою обстановкою в денних і нічних умовах, вимір кутових координат і відстані до обраної цілі для її

ураження.

Передбачена комплектація модуля в трьох варіантах, а саме: кулемет 12,7-мм; кулемет 12,7-мм та спарений з ним кулемет 7,62-мм; а також кулемет 12,7-мм і гранатомет 40/30-мм. Боєкомплект модуля становить відповідно 200 пострілів 12,7-мм, 300 патронів 7,62-мм і 32 пострілів 40/30-мм.

Система спостереження і прицілювання полегшеного бойового модуля “Іва” складається із денного прицілу, зокрема, кольорової телевізійної камери з подвійним полем зору, безпечного для очей лазерного далекоміра і кольорового LCD дисплея. Крім того, за потреби на модулі може також бути встановлений і нічний приціл з неохолоджувальною тепловізійною камерою, виробництва ДП “Ізюмський приладобудівний завод”. У цілому, система спостереження і прицілювання модуля дозволяє виявляти цілі на відстані від 160 м до 7 км.

Управління модулем можна здійснювати як дистанційно, так і в ручному режимі. Стабілізація наведення в цьому зразку БМ не передбачена, проте, за виникнення потреби функція стабілізації наведення як по горизонталі, так і по вертикалі, може бути додана.

Закінчення в наступному номері.

Підготував Андрій Яцик.
“Крила України”.

Назва	“Інгул”	“Шквал”	“Каштан”	“Кастет”	“Дуплет”	“БМ-Десна”	“Іва”
Маса, кг	1300	До 2000	Нема даних	1500	Нема даних	1700	250
Озброєння (основне)	30-мм гармата ЗТМ-2/КБА-2	30-мм гармата ЗТМ-2 (2А42)	30-мм гармата КБА-1	30-мм гармата КБА-1	2х30-мм гармати ЗТМ-2 (2А42)	30-мм гармата КБА-1	КТ – 12,7-мм
Боєкомплект, шт.	Нема даних	350	400	Нема даних	Нема даних	Нема даних	Нема даних
Озброєння (додаткове)	Кулемет, АГ-17, 1 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, АГ-17, ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, КБА-117, ПУ ПТРК “Бар’єр” (опція)	Кулемет КТ-7.62, КБА-117, ПТРК “Бар’єр”	2х КТ-7.62 АГ-17, 4 ПУ ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, АГ-17, ПТРК “Бар’єр”	Кулемет КТ-7.62, УАГ-40, ПТРК “Бар’єр”
Боєкомплект, шт. Кулемет, АГ	Нема даних	2500 7.62-мм 116 гранат	2000	2500 – 7.62-мм 116 гранат	Нема даних	120 гранат	Нема даних
СПЗ	902У	902У	902В	902В	902В	902В	902У
Стабілізатор	СВУ-500	СВУ-500	+	+	+	+	-
Особливості	Компактність при великій вогневій потужності, дозволяє встановлювати на машини легкого класу	Конструкція дозволяє легко замінити наявне озброєння на інше.		Підсилене бронювання та наявність додаткових камер для кращого огляду			БМ “Дозор-Б”, “Спартан”, “Кугуар”, “Козак”, “Тритон”
Розробник	Київське КП “НТЦ АСО”	Київське КП “НТЦ АСО”	Київський бронетанковий завод	Інформація відсутня	Житомирський БТЗ	ПАТ “ЧеЗаРа”	ПАТ “ЧеЗаРа”

Остаточне рішення приймуть у Варшаві

В рамках чергового саміту НАТО, що за півтора місяці відбудеться у Варшаві, будуть прийняті переломні рішення щодо присутності сил Північноатлантичного Альянсу у Східній Європі. Про це заявив генеральний секретар організації Єнс Столтенберг. За його словами, на саміті, окрім того, визначатимуться ключові позиції у контексті адаптації Альянсу до нових умов в сфері безпеки, що склалися внаслідок дій Росії.

– Ми повинні зміцнити присутність НАТО в східній частині Європи, і це буде багатонаціональна присутність. Таким чином, ми дамо чіткий сигнал, що напад на одну країну буде атакою на весь НАТО, – заявив Столтенберг.

Він додав, що найпотужніші гравці блоку, зокрема США, Великобританія і Німеччина, вже підтвердили свій намір зміцнювати східний фланг Альянсу. Однак є ще низка питань, що потребують доопрацювань та уточнень. Їх додатково планують обговорити в експертних колах в рамках саміту.

Варто зазначити, що до розширення присутності сил у Східній Європі союзники по Альянсу вже почали практичну підготов-

ку. За інформацією датського видання Politiken, рота датських солдатів із підрозділами підтримки відправиться у складі спільного британсько-датського загону вже наступного року. Принаймні у мініборони країни підтвердили, що військові вже проробляють деталі майбутньої операції. Разом із тим, видання повідомляє, що рішення поки не є остаточним, адже напруга залягатиме від саміту у Варшаві.

Готуються до потенційного розширення сил НАТО й у Польщі, яка разом із країнами Балтії є найбільш зацікавленою стороною. Минулого тижня Президент Польщі Анджей Дуда підписав поправки до відповідного закону, яким визначені засади розміщення і передислокації іноземних

військових підрозділів до країни. Відповідно до нових положень, за попередньої згоди польського президента, прем'єр-міністра та міністра оборони, відтепер до Польщі можуть увійти іноземні війська для зміцнення обороноздатності національної армії й у мирний час. Звичайно, що передусім йдеться про війська союзників по НАТО та країн Євросоюзу. В офіційному дозволі польської сторони обов'язково мають бути вказані мета перебування іноземних військ в країні, чисельність та інші важливі для польської оборони деталі. Польське радіо зазначає, що в окремих випадках іноземні війська потенційно зможуть отримати такі ж повноваження, що й польська армія.

Зважаючи на це, стає очевидним, що союзники в рамках проведення консультацій вже досягли консенсусу у питанні збільшення присутності сил Альянсу у Східній Європі. Відтак, у Варшаві учасники лише узгоджуватимуть деталі, затвердять й оприлюднять остаточне рішення.

SECRET INTELLIGENCE SERVICE MI6

Британські спецслужби візьмуться за Росію

Бюлетень "Intelligence online" в матеріалі "Mesures d'urgence sur l'analyse russe" повідомляє про те, що Лондон намагається підняти якість експертизи по Росії до колишнього рівня. Передусім британська розвідка планує здійснити це за рахунок масового прийняття на роботу не лише своїх колишніх агентів, що працювали на момент завершення Холодної війни, а й російськомовних громадян, яких чимало в країні.

"Intelligence online" констатує, що анексія Росією Криму та розв'язання нею конфлікту на сході України продемонстрували неспроможність британського уряду завчасно реагувати на події. А це говорить про те, що розвідслужби країни, які, до речі, – серед кращих у світі, не змогли адекватно спрогнозувати ситуацію у Східній Європі.

Усвідомлюючи прогалину,

Комітет з оборони Палати громад на початку цього року розпочав парламентське розслідування з метою зрозуміти політику Росії та визначити її вплив на Об'єднане Королівство, до якого вже залучили чимало сторонніх консультантів, які раніше були так чи інакше пов'язані з східноєвропейською та пострадянською проблематикою зокрема.

Чорногорія впритул наблизилася до Альянсу

Підписання протоколу із юридичної точки зору ще не означає, що Чорногорія стала повноправним членом НАТО нарівні з іншими країнами-учасниками. 29-м членом Північноатлантичного альянсу вона стане лише після того, коли всі країни-члени НАТО ратифікують протокол. Поки ж що Чорногорія братиме участь у всіх засіданнях НАТО лише як спостерігач.

Анонсує підписання протоколу, генеральний секретар Північноатлантичного Альянсу Єнс Столтенберг не виключив, що Росія прийме у відповідь на таке рі-

шення щодо Чорногорії недружні кроки. Він підкреслив, що кожна нація має право приймати доленосні для своєї країни рішення, в тому числі про шлях, яким вона гарантуватиме власну безпеку. Відтак, будь-які санкції з боку Москви будуть невиправданими.

Та в Москві натяк не зрозуміли, зрештою, як і не сприймають принцип суверенної рівності держав. Тому у Кремлі цього ж дня вустах МЗС знову заговорили про чергову спробу змінити військовий політичний ландшафт в Європі, підвищення градуса на-

Минулого тижня у штабквартирі НАТО в Брюсселі підписали протокол про приєднання Чорногорії до Організації Північноатлантичного договору. Відтак, у НАТО в черговий раз підтвердили, що двері воєнно-політичного блоку залишаються відкритими й для інших країн. А це чіткий сигнал для ще трьох східноєвропейських країн, які претендують на членство.

пруженості на континенті та іншу маячню. Не обійшлося і без традиційних погроз. Зокрема, пресекретар російського президента Дмитрій Песков, коментуючи підписання протоколу із Чорногорією, зазначив, що Кремль жалкує з приводу подальшої експансії НАТО. "Це викликає занепокоєння у Москві, в той же час, це, безумовно, є причиною для досить передбачуваних, послідовних і планомірних кроків Москви щодо забезпечення своїх власних інтересів і власної безпеки на цьому тлі.

ВПС Швеції шукають заміну Sk 60

ВПС Швеції найближчим часом мають намір замінити навчально-тренувальні Saab 105 (Sk 60). Про це повідомляє flightglobal.com. Літаки цього типу перебувають на озброєнні ВПС майже півстоліття. Загалом у бойовому складі їх налічується близько 80 машин. Скільки із них у придатному до польотів стані, не повідомляють.

Свого часу для ВПС країни було побудовано 150 Sk 60 у різних модифікаціях, включаючи суто ударні й розвідувальні версії. Крім Швеції, Sk 60 постачалися на озброєння ВПС Австрії, яким свого часу було поставлено сорок таких літаків.

Так само не повідомляють, яким саме літаком планують замінити Sk 60. Раніше Швеція мала намір приєднатися до проекту перспективного європейського НТЛ Eurotraining, але ці сподівання не виправдалися. Очевидно, найближчим часом буде оголошений тендер на придбання нових "літаючих парт", за результатами якого ВПС оберуть новий літак.

Очікується, що нові НТЛ мають надходити у війська вже з 2019 року. Навчатимуться на них майбутні пілоти винищувачів Gripen-E, які не матимуть двомісного варіанту для підготовки льотного складу.

Перші F-35 прибули до Нідерландів

Цього тижня два винищувачі Lockheed Martin F-35, що належать королівським ВПС Нідерландів, перелетіли зі США на базу Леуварден в Нідерландах. Про це повідомляє інтернет-видання flightglobal.com.

Загальна дальність польоту складала 4780 морських миль (8850 км). Час польоту від бази Едвардс (Каліфорнія) до Патаксент-Рівер (Меріленд) склав 4 години, далі до Леувардена літаки перебували в повітрі 8 годин. Літак Boeing C-17 Globemaster III перевіз 30 співробітників і обладнання, необхідне для забезпечення базування F-35 на новому місці дислокації. Два літаки-заправники Boeing/McDonnell

Douglas KDC-10 ВПС Нідерландів здійснювали дозаправку в повітрі. Відзначається, що винищувачі дозаправлялися у повітрі кожні 2000 кілометрів.

Цього тижня тут відбувся перший тестовий політ F-35. На початку наступного місяця в Леувардені будуть організовані Дні

відкритих дверей ВПС країни, де F-35 виставлять для публічного показу. Це перший приліт винищувачів до країни, незважаючи на те, що літаки офіційно передали до Королівських ВПС Нідерландів ще кілька років тому. Загалом, ВПС Нідерландів планують прийняти на озброєння ще 37 таких літаків. Перша половина літаків мають отримати статус оперативної готовності в 2019 році. Решта літаків набудуть його у 2022-му.

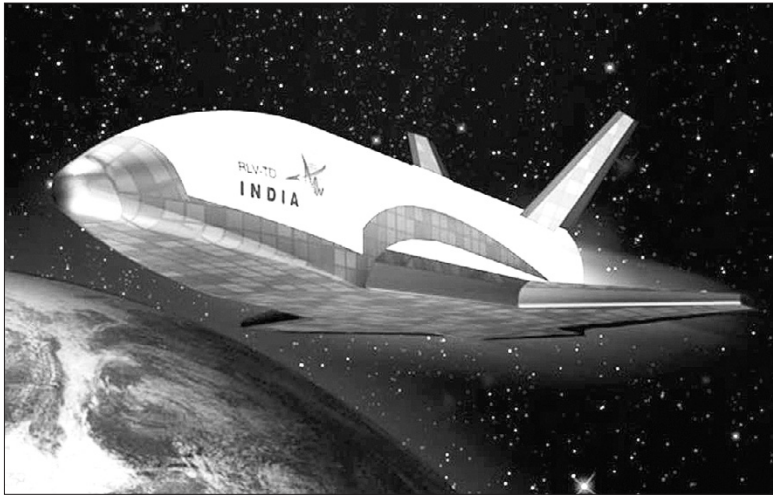
Сторінку підготував Сергій Клименко.

Індія успішно випробувала багаторазову ракету

Індія провела успішні випробування першої багаторазової ракети власного виробництва, повідомляє телеканал NDTV. Пуск був проведений з космодрому Шрихарікота 23 травня.

Ракета отримала експериментальну назву RLV-TD (Re-usable launch vehicle – Technology demonstration – “Багаторазовий ракетоносій – технологічний демонстраційний зразок”). Через 20 хвилин польоту ракета приводнилася. Пуск був визнаний успішним.

Індійський шатл стартував з майданчика космодрому, що знаходиться в південно-східній частині країни. Цей запуск став важливим кроком на шляху до розробки повномасштабного шатла багаторазового використання, здатного в майбутньому виводити на орбіту супутники.

Індійська організація космічних досліджень (Indian Space Research Organisation, ISRO) розробила шатл довжиною 6,5 метрів і вагою 1,75 тонн за п'ять років. Проект коштує близько 1,4 мільйона доларів (14 мільйонів USD). Масштабна модель шатла піднялася на висоту близько 70 кілометрів за допомогою 15-тонної ракети. Він впав в акваторію Бенгальської затоки приблизно за 500 кілометрах від космодрому Шрихарікота.

Як пояснили спеціалісти Космічного центру Вікрама Сарабхай

(VSSC), запущена ракета не підлягає багаторазовому використанню – вона зруйнувалася при приземленні на спеціально підготовленій платформі в Бенгальській затоці, оскільки поки не оснащена шасі для м'якої посадки.

Організація ISRO отримала світову популярність в 2013 р., після успішного відправлення на орбіту до Марса безпілотної місії. Бюджет цієї місії склав всього лише 73 мільйони USD, в той час як орбітальна марсіанська місія MAVEN обійшлася НАСА в 671 мільйон USD.

Ракета SpaceX Falcon отримала значні пошкодження

Ракета SpaceX Falcon, яка приземлилася на плаваючій платформі в океані після того, як вивела супутник зв'язку на орбіту, отримала серйозні пошкодження через надзвичайно високу швидкість. Про це розповів засновник і головний виконавчий директор компанії Елон Маск.

6 травня місія вдало вивела супутник ТВ-мовлення на орбіту на висоту близько 22 000 миль над Землею. Зазначено, що висота польоту космічної станції МКС становить близько 250 миль. Додаткова швидкість, необхідна для відправки супутника, означає додаткове навантаження. Цього разу швидкість була в 5 разів більшою у порівнянні з запуском попередньої ракети SpaceX Falcon.

“Саме остання ракета отримала максимальне пошкодження через надзвичайно високу швидкість”, –

повідомлялося в на Twitter .

Після того, як перший ступінь ракети відокремлюється від другого через 2,5 хвилини після старту, ракета розганяється до 5220 миль на годину, це близько 1,5 миль в секунду.

При досягненні висоти 76 миль над поверхню Землі, ракета входить в атмосферу на швидкості в 5,6 маху. Пройшовши ще півмилі, ракета запалює три з дев'яти двигунів, щоб зменшити швидкість з 441 миль на годину до 134 миль на годину за три секунди.

Американський зонд поверне на Землю ґрунт з астероїда Бенну

Спеціалісти США планують здійснити запуск космічного апарата OSIRIS-REx, призначеного для повернення на Землю проби ґрунту з астероїда Бенну (раніше він називався +1999 RQ36), повідомило НАСА.

“Старт OSIRIS-REx за допомогою ракети-носія Atlas V корпорації United Launch Alliance з космодрому на мисі Канаверал відбудеться 8 вересня”, – йдеться в повідомленні відомства. Двогодинне “вікно” запуску “відкривається” в ніч на 9 вересня.

Згідно з планами НАСА, апарат досягне астероїда Бенну в 2018 році. Апарат здійснить забір щонайменше 60 грамів речовини з поверхні астероїда, після чого ґрунт повернуть на Землю. Як очікується, це станеться в 2023 році.

Дослідники розраховують, що вивчення Бенну може допомогти в розгадці походження Сонячної системи, пролити світло на проблему зародження життя на Землі, а також краще вивчити потенційно небезпечні для нашої планети астероїди.

Апарат OSIRIS-REx створений для НАСА компанією Lockheed Martin Space Systems.

Створений американськими школярами супутник запрацював на орбіті

Школярі з міста Арлінгтон взяли участь в проектуванні, розробці і випробуваннях надмалого супутника CubeSat.

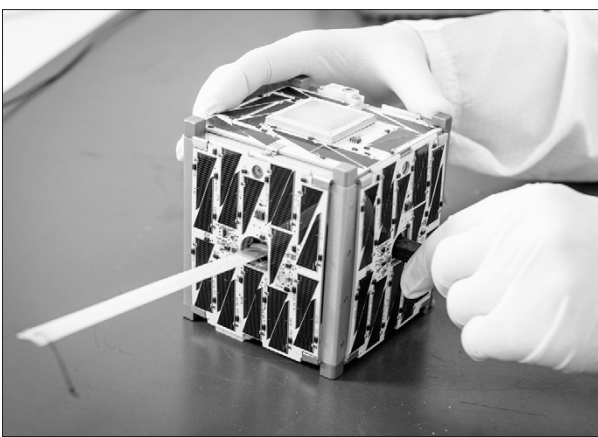
Учні з Соборної школи святого Томаса Мора в місті Арлінгтоні (штат Вірджинія, США) взяли участь в проектуванні, розробці і випробуваннях надмалого супутника CubeSat. Апарат був вдало запущений з борту Міжнародної космічної станції (МКС). З нього вже отримані перші дані.

У роботі над CubeSat взяли участь близько 400 дітей, серед яких були вихованці дитячого садка, а

також учні початкової та середньої школи. Розпочаті в 2012 році роботи над супутником були завершені його випробуванням в 2016 році. Створення апарата курирувалося Джо Пеллегріно з НАСА, заступником Центру космічних польотів імені Годдарда.

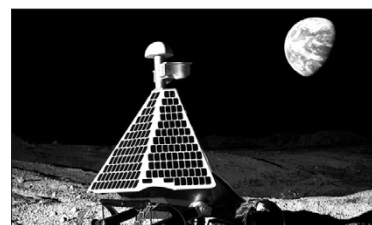
Випробування, проведені школярами, передбачали два запуски апарату на повітряній кулі. Управління запущеним в космос апаратом планується здійснювати за допомогою радіостанції, також створеної учнями. При створенні CubeSat школярі навчилися самостійно монтувати електронні мікросхеми і працювати в спеціальних антистатичних халатах. Запущений супутник STMSat-1 дозволяє фотографувати поверхню Землі і створений в освітніх цілях. Також 16 травня з МКС було запущено два студентських супутники CubeSat, створені в Мічиганському університеті (для дослідження верхніх шарів атмосфери) і в Колорадському університеті в Боулдері (для вивчення сонячних спалахів).

Апарати будуть обертатися на орбіті навколо Землі на висоті приблизно 400 кілометрів (як і МКС). Супутники були доставлені на станцію приватною американською вантажівкою Spudius компанії Orbital ATK. Корабель стартував з Землі 6 грудня 2015 року.

Японія планує запустити черговий зонд на Місяць у 2019 році

Японська компанія Mitsubishi Electric Corp. працює над створенням японського посадкового зонда, який планується запустити на Місяць в 2019 фінансовому році (1 квітня 2019 – 31 березень 2020 року), повідомила ділова газета “Ніккей”.

Компанії надійшло замовлення на розробку зонда від Японського аерокосмічного агентства JAXA. Витрати на його розробку складуть 18 мільярдів ієн (\$163 млн).

За задумом компанії, зонд буде перевершувати за технічними характеристиками і точністю виконання всі існуючі зарубіжні аналоги. Так, похибка потрапляння в розрахункову точку на поверхні Місяця складе всього 100 метрів, в той час як у зарубіжних зондів во-

на становить понад 1 кілометр. Маса японського зонда становить 130 кілограмів. Його повернення на Землю не планується.

Mitsubishi Electric Corp. розраховує, що успіх запуску значно розширить ряди її зарубіжних партнерів і замовників в космічній галузі. Компанія сконструювала метеосупутник “Хімаварі-7” для Японії, а також отримала замовлення на створення супутників зв'язку від Катару і Туреччини. У 2013 році компанія в два рази збільшила потужності заводу в Камакурі з виробництва супутників, зараз тут складається вісім апаратів в рік. Mitsubishi Electric Corp. має намір довести обсяг продажів космічної техніки до 150 мільярдів ієн (1,3 мільярда доларів), що на 50% більше показників 2015 року.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

30 травня – 5 червня

30 травня 1981 р. у СРСР завершено Державні спільні випробування фронтового бомбардувальника Су-24М.

30 травня 1991 р. рекорд швидкості досягнуто аеростатом "Вірджин". Під час тихоокеанського перельоту в 1991 р. максимальна швидкість, якої досяг аеростат, склала 385 км/год. Цей рекорд не перевершено досі. Під час того польоту був поставлений ще один рекорд – на дальність. "Вірджин" пролетів 10 878 км.

31 травня 1946 р. засновано державний авіабудівний концерн ДП "Антонов".

1 червня 1863 р. відбувся перший керований політ на дирижаблі "Аерон-1" без двигуна. Дирижабль міг відриватися від землі, летіти проти вітру і здійснювати плавну посадку. Це відбувалося за рахунок переміщення кабіни і нахилу дирижабля вгору або вниз. Політ відбувався за рахунок скидання баласту.

1 червня 1933 р. злетів перший літак Дональда Дугласа знаменитої марки DC – Douglas DC-1.

1 червня 1961 р. відбувся перший політ французького дослідного чотиримоторного транспортного літака укороченого зльоту і посадки Breguet Br.941.

2 червня 1936 р. у СРСР перший політ здійснив торпедоносець Т-1 (АНТ-41).

2 червня 1958 р. у США перший політ здійснив експериментальний винищувач Vought XF8U-3 Crusader III.

3 червня 1950 р. перший політ здійснив американський винищувач-бомбардувальник Republic F-84F "Thunderstreak". Всього було випущено 2711 літаків F-84F і 715 літаків RF-84F. Літак не залишив помітного сліду в історії ВПС США і був знятий з озброєння в середині 1960-х років, однак широко постачався на експорт.

3 червня 1965 р. астронавт Едвард Уїат став першим американцем, що "прогулявся" у відкритому космосі протягом 22 хвилин під час польоту космічного корабля "Джеміні-4".

4 червня 2004 р. почався рекордний за часом навколосвітній переліт на вертольоті. Британець Саймон Оліфант-Хоуп на MD500E. Переліт тривав 17 днів 14 годин 2 хвилини 27 секунд.

5 червня 1957 р. відбувся перший політ вертольота Мі-6 – першого у світі вертольота серійного виробництва, оснащеного двома турбовальними двигунами з вільною турбіною. Його компоновальна схема визнана класичною. Вертоліт Мі-6 був найбільш вантажопідйомним у ті часи.

5 червня 1964 р. перший політ здійснив легкий ударний літак з укороченим зльотом і посадкою Helio H-550A Stallion (AU-24A), побудований американською фірмою Helio Aircraft Company.

Прапор чотирьох українських гетьманів

Гетьман Іван Самойлович, що походив із родини священників і був обраний на старшинській раді в Козачій Діброві 17 червня 1672 р., увійшов в українську історію як промосковськи орієнтований політик, чим заслужив негативне ставлення до себе багатьох поколінь українців. Тарас Шевченко описав Івана Самойловича у своїй поезії як недалекогоглядного підступного гетьмана:

**Заступила чорна хмара
Та білу хмару.
Виступили з-за лиману
З турками татари.**

**Із Полісся шляхта лізе,
А гетьман-попович
Із-за Дніпра напірає —
Дурний Самойлович.
(“Заступила чорна хмара...”)**

У 1686 р. амбтний Іван Самойлович замовив гетьманський прапор у Збройній палаті московського Кремля. Виготовлення хоругви тривало кілька років, однак ще до закінчення робіт над прапором, у 1687 р. козацька рада біля Коломака на Харківщині обрала нового гетьмана, яким став генеральний осавул Іван Мазепа. Таким чином, прапор був вручений вже новообраному гетьманові Іванові Мазепі.

Гетьманський прапор був виготовлений із шовкової тканини – камки, багато оздобленої малюнками і написами, у тому числі золотою фарбою. У центрі прапора намальований двоголовий орел під трьома імператорськими коронами – герб Московського царства, а пізніше Російської імперії. На грудях орла зображений гербовий щиток із Георгієм Побідоносцем. Слід погодитись із дослідником козацьких прапорів Володимиром Панченком, що тлумачить символіку цього прапора як означення підданства Гетьманщини Московському царству.

Прапор багато прикрашений різноманітними написами. Над двоголовим орлом зображено дев'ять невеликих восьмикутних зірок, які утворюють хрест, з обох боків від хреста у картушах – текст із біблійної легенди, за якою, імператор Костянтин напередодні бою із Максентієм побачив хрест, утворений із зірок. Цей символ означав успіх і перемогу у боях власника прапора. Над хрестом зображений Ісус Христос в одязі московських царів, що символічно підкреслює ідею, ніби московські царі – помазанники Божі. Обабіч від лику Спасителя – текст-молитва до ікони. Вищезазначені символи є традиційними для християнської символіки, яка використовувалася у тогочасному прапорництві.

Ліворуч від двоголового орла у великому овальному картуші можна побачити напис про дату виготовлення прапора, а поряд – дату його вручення Іванові Мазепі. Спочатку там був нанесений 1686 р. та ім'я Івана Самойловича. Пізніше старий напис замінили на 1687 р. і прізвище Мазепи. По периметру прапора, на берегах, вибитий повний титул правлячих на той час царів Івана та Петра (майбутнього імператора Петра I). Прапор має дві сторони, зі зворотного боку він виглядає так само, як і на лицьовій стороні, але замість написів по периметру прапора там намальований рослинний орнамент. До прапора було виготовлено древко, покрите позолотою, увінчане верхівкою у вигляді срібного позолоченого хреста, яке, на жаль, до нашого часу не збереглося.

Після того як Іван Мазепа у 1709 р. перейшов на сторону Карла XII, під час російсько-шведської Північної війни, цей прапор перейшов до його наступника – гетьмана Івана Скоропадського. Прапор був символом влади і під час правління Першої Малоросійської колегії, а також у перші роки гетьманування Данила Апостола. Саме Данило Апостол у 1730 р. надіслав знамено до Департаменту колегії іноземних справ із проханням замінити його на нове, оскільки це на той час було у поганому стані. Чинovníки Департаменту колегії іноземних справ виявили, що на прапорі залишилось ім'я Мазепи, тому один із чиновників зробив запис: "Нельзя не подивить-

ся, что в продолжении 20 лет знамя сие развевалось в Малороссии с именем изменника Мазепы и что при гетмане Скоропадском никто не догадался в свое время переменить оно". Після виявлення такого "скандального" напису на прапорі, ім'я Мазепи було вирізано з однієї сторони прапора, а з іншої його зафарбували.

У 1834 р. прапор було переміщено з

ких часів вважався дуже цінним експонатом, тому кілька українських музеїв займалися його пошуком. Наприклад, 1964 р. гетьманський прапор, за посе-

архіву Міністерства іноземних справ до Палати зброї московського Кремля, де він колись був виготовлений. Там у 1861 р. він був вперше реставрований, знамено наклеїли на тюль, завдяки чому воно збереглося.

У Москві гетьманський прапор перебував до 1932 р., однак, за рішенням комісії з обміну культурними цінностями між Радянською Росією та УРСР, прапор був переданий до Всеукраїнського історичного музею ім. Г.С. Сковороди (нині Харківський історичний музей).

Після початку німецько-радянської війни в 1941 р., коли фашистські війська швидко просувалися по території України, радянська влада прийняла рішення евакуювати найцінніші експонати Харківського історичного музею. Але для цього було виділено лише 2 вагони, куди також помістили деякі експонати із харківського музею Революції. За межі України евакуювали такі види музейних цінностей: вироби із дорогоцінних металів, коштовності, медалі, монети, деякі археологічні та етнографічні збірки, окремі твори живопису та прапори. Ешелон із двома вагонами музейних цінностей вирушив із Харкова 2 жовтня 1941 р., але вже 10 жовтня на станції Олексіївка Білгородської області він потрапив під бомбардування, унаслідок чого загинув директор Харківського історичного музею І. Яблучник разом з його родиною, а також директор музею Революції С. Компанієць. Деякі музейні цінності були зібрані бійцями винищувальних батальйонів, за розпорядженням військового коменданта станції, і відіслані до Уфи, де більшість з них до 1944 р. зберігалася у конторі Держбанку, а інша частина – у Башкирському художньому музеї. Однак варто згадати іншу версію подій евакуації експонатів, оскільки, за спогадами П. Іванова, ешелон із музейними цінностями бомбили пізніше, а саме 27–28 жовтня 1941 р., під Купянськом, а залишки експонатів були відправлені до Саратова.

Після того, як німецькі війська були вибиті з України у 1944 р., евакуйовані музейні цінності повернулися спочатку до Києва, а в листопаді 1944 р. – у Харківський історичний музей, хоча значна кількість музейних експонатів була знищена під час бомбардування, а частина розграбована.

Гетьманський прапор ще за радянсь-

редництва Міністерства культури УРСР, намагався отримати Запорізький краєзнавчий музей. Однак тодішній директор Харківського історичного музею Микола Воеводін аргументовано відмовився передавати гетьманський прапор, запропонувавши виготовити копію для Запорізького музею.

Гетьманський прапор був виставлений у Харківському історичному музеї в часи радянської України, проте, через відсутність консерваційних заходів, його стан погіршувався і потребував реставрації. У 2008 р. було прийнято рішення про реставрацію прапора, яка була здійснена у Національному музеї Кракова в Польщі за участю спеціалістів з України, Польщі, Росії, Італії. Оскільки втрати загальної площі прапора, яка дорівнювала 7 кв. метрів, становили 46% первинної площі, а оригінал склався із великої кількості фрагментів шовку, то були застосовані лише консерваційні методи реставрації, без реконструкції і відновлення тканини. Відновлення була проведена вдало, що дозволило експонувати прапор у 2009 р. на виставці "Україна – Швеція: кроки на зустріч" у Києві. Після виставки, того ж 2009 р., гетьманський прапор експонується у Харківському історичному музеї. Особлива цінність цього прапора полягає в тім, що це одне з трьох гетьманських знамен козацьких часів, які дійшли до нашого часу. Прапор Богдана Хмельницького зберігається у Військовому музеї міста Стокгольм (Швеція). Але деякі дослідники ставлять під сумнів те, що він належав Богдану Хмельницькому, вважаючи, що прапор належав сотні або полку війська Богдана Хмельницького. Другий гетьманський прапор Данила Апостола зберігається у Москві. Унікальний гетьманський прапор, що належав чотирьом козацьким гетьманам: Івану Самойловичу, Івану Мазепі, Івану Скоропадському та Данилові Апостолу, зберігається сьогодні у Харківському історичному музеї – це єдина справжня гетьманська хоругва, яка дійшла до наших сучасників в Україні.

Богдан Івченко.

Нові здобутки армійських спортсменів

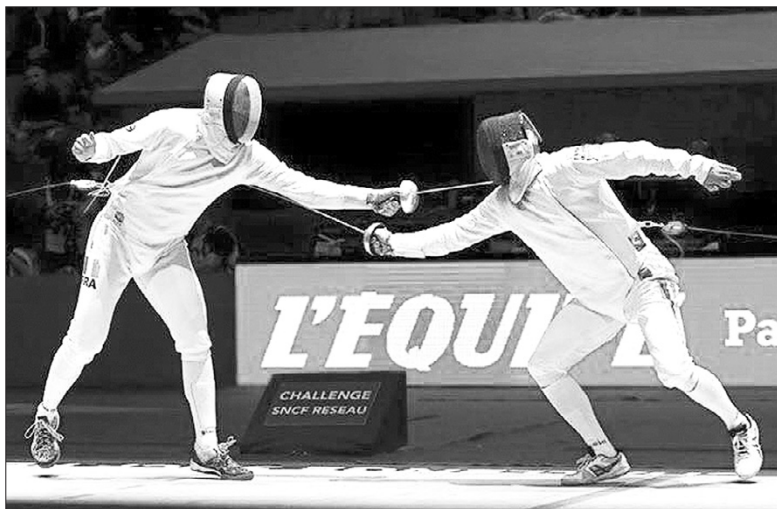
В Парижі чоловіча збірна України з фехтування на шаблях здобула “золото” на етапі Кубка світу

байдарок-четвірок на етапі Кубка світу з веслування на байдарках і каное працівник ЗС України Ма-

ляся від своєї квоти на 200 м на каное-одиночці. Тому вона дісталася Юрію Чебану, який посів 9 місце на кваліфікаційному чемпіонаті світу в 2015 році в Мілані.

На кваліфікаційній регаті в Люцерні (Швейцарія) працівники ЗС України Дарина Верхогляд, Євгенія Німченко та Анастасія Коженкова здобули Олімпійську ліцензію разом з партнеркою по команді Оленою Буряк. Дівчата фінішували другими, показавши результат 6:20.67.

“Золото” на етапі Кубка світу з

з фехтування. У фіналі українська четвірка шпажистів обіграла господарів турніру французів. Старший лейтенант ЗС України Богдан Нікішин, працівник ЗС України Максим Хворост разом з партнерами по команді Дмитром Карюченком та Анатолієм Гереем здобули непросту перемогу з рахунком 40:38.

В німецькому Дуйсбургу, на дистанції 500 м серед жіночих

рія Повх разом з партнерами по команді Світланою Ахадовою, Анастасією Тодоровою та Інною Грищун здобули “золото”, показавши результат 1:32.046. Окрім цього, у кваліфікаційному турнірі, що проходив у веслуванні на каное-одиночці на 200 м лейтенант ЗС України Юрій Чебан отримав ліцензію на Олімпійські ігри в Ріо. Ліцензія дісталася Україні завдяки тому, що зона Океанії відмови-

кульової стрільби в Мюнхені завоював старший лейтенант ЗС Олег Омельчук. У стрільбі з пневматичної гвинтівки (10 м) армієць

показав результат 201.9. Його колега працівник ЗС Сергій Куліш посів третє місце у стрільбі з пневматичної гвинтівки на 10 метрів.

Бондаренко “стрибнув” на золото в Марокко

22 травня в Рабаті (Марокко) відбувся третій етап “Діамантової ліги”. Україну представляли четверо спортсменів. Богдан Бондаренко переміг у стрибках у висоту з особистим рекордом в сезоні 2,31 м, залишивши позаду американця Еріка Кінарда (2,2,8 м). Третє місце з результатом 2,25 м розділили грек Константінос Баніотіс і мексиканець Едгар Алехандро Рівера-Моралес.

Анна Тігімець в бігу на 400 м з бар'єрами посіла четверте місце з результатом 55,10 сек. Анна Гацько-Федусова в метанні списа з результатом 55,72 м посіла сьоме місце. Анастасія Ткачук як пейсмейкер в бігу на 800 м допомогла Кастер Семені з ПАР перемогти з найкращим результатом сезону в світі – 1.56.64.

Відзначимо, що в Рабаті було встановлено чотири кращі результати сезону в світі, причому один з них, автором якого став марокканець Абдалааті Ігуйдер (3000 м – 7.36,85), не

входив в програму етапу і “діамантові бали” за перемогу не нараховувалися.

Наступний етап “Діамантової ліги” відбудеться 28 травня і пройде в Юджині (США).

Про що кажуть коефіцієнти?

Поразка донецького “Шахтаря” на “Рамон Санчес Пісхуан” зафіксувала сезонний коефіцієнт України на позначці в 9,8 бала у рейтингу футбольних федерацій УЕФА, а це другий результат за останні п'ять років. У минулому сезоні спільними зусиллями на збирання 10 балів, цього разу не вистачило всього однієї перемоги. До слова, подолати гросмейстерську десятибальну позначку за всю історію вітчизняного футболу вдалося тричі. Крім сезону 2014/15, більш ніж урожайним був сезон 2010/11, коли “Шахтар” і “Динамо” грали в чвертьфіналі Єврокубків, а також триумфальний сезон 2008/09.

Таким чином, Україна завершила Єврокубкову кампанію на восьмому місці в сезонному рейтингу. Ми залишили далеко позаду Бельгію, Нідерланди і Туреччину, які теоретично незабаром можуть зазіхнути на обжиту нами восьму сходинку загального заліку. Втім, у нас є достатній запас міцності, щоб з мінімальні втратами пережити важкі часи.

Тим часом, Іспанія оновила свій же рекорд по числу набраних очок за сезон. У 2013/14 роках, коли в фіналі Ліги чемпіонів зустрілися ті ж, що і зараз, “Реал” і “Атлетіко”, а “Се-

вілья” перемагала в фіналі Ліги Європи “Бенфіку”, піренейці набрали 161 очко, що дорівнювало 23 балам.

Та повернемося до українських клубів. Восьма сходинка таблиці коефіцієнтів дозволяє взяти участь у Єврокубках п'ятьом українським клубам. “Динамо” та “Шахтар” (1,2 місяця чемпіонату) поборяться у Лізі чемпіонів. А от “Дніпро”, “Зоря” та “Ворскла” (3-5 місяця з урахуванням результатів Кубка України) поміряться силами з європейськими клубами у менш престижному турнірі УЕФА – Лізі Європи.

Юрій Ігнат. “Крила України”.

Турнір пам'яті загиблих воїнів

За ініціативи ветеранів Мукачівського міського баскетбольного клубу “Імпульс” та кафедри фізичного виховання Мукачівського аграрного коледжу днями пройшов баскетбольний турнір, присвячений пам'яті військовослужбовців, які загинули за свободу та незалежність нашої держави в зоні проведення антитерористичної операції.

На цьому спортивному заході юних баскетболістів привітали директор коледжу Юрій Садварі, учасник бойових дій на сході України Сергій Гарапко та ветерани клубу “Імпульс”. Хвилиною мовчання учасники турніру вшанували пам'ять тих, хто віддав життя за свій народ, за свою країну.

У турнірі, який проходив за олімпійською системою, взяли участь чотири команди. В першій грі господарі майданчику, баскет-

болісти аграрного коледжу, перемогли команду Мукачівського ліцею з рахунком 48:27, в другій грі з результатом 33:22 колектив ВПУ№3 одержав перемогу над командою Закарпатського обласного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою. У грі за третє місце, яка пройшла в запеклій боротьбі, команда майбутніх захисників Вітчизни з відривом у 2 очка перемогла команду ліцеїстів (20:18). Напруженим

поєдинком за почесний кубок і перемогу в турнірі стала гра між командами ВПУ№3 та аграрного коледжу. З чотирьох періодів гри господарі майданчику виграли три, а остаточний результат гри – 35:24 на користь спортсменів аграрного коледжу.

За підсумками цього змагання кращим гравцем турніру було визнано Михайла Гандорчина, а кращим “снайпером” – Миколу Крангольца. Обидва спортсмени – студенти аграрного коледжу. Також були визнані кращими гравцями в своїх командах Андрій

Сухан (Мукачівський ліцей), Роберт Шутій (ВПУ-3) та Олександр Денисюк (Закарпатський обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою). Почесний кубок, грамоти, книги Анатолія Волошина з авторським підписом, а також призи та пам'ятні вимпели командам та кращим гравцям вручала дружина загиблого офіцера Олексія Гуртова, Ліана Олександрівна.

За весь цей турнір команди набрали 224 очки, більше всього очок, 83, набрали переможці турніру, команда Мукачівського аграрного коледжу, більше всього очок в одній зустрічі, 75, було набрано у грі між командами коледжу та ліцею.

Віталій Бібік. м.Мукачево.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071 ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ “Прес Корпорейшн Лімітед”.
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на “Крила України” обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Стрілецька, 105

тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48

Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.

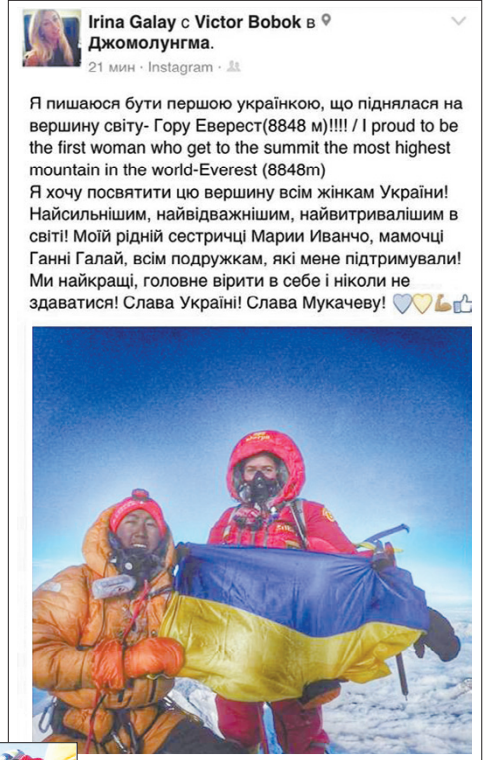
Тир. 8450 Зам. № 162220.

Перший редактор Сергій Свенцицький

Вперше в історії на Еверест зійшла українка

Найвища вершина землі у 8848 метрів підкорила-ся 28-річній Ірині Галай – сходження відбулося 20 травня о 4 ранку за тибетським часом. Дівчина піднялася разом з українцем, який підкорив головні вершини всіх континентів.

“Збулося! Сьогодні (20.05.2016) о 4:00 за тибетським часом учасники нашої експедиції Ірина Галай та Віктор Бобок досягли найвищої точки планети! Вершина світу була милостива й пустила наших підкорювачів. Вітаємо нашу команду та чекаємо детальних розповідей та фото”, – йдеться в дописі організаторів у Facebook.

компанії з продажу нафтопродуктів.
– Я захопилася альпінізмом 3 роки тому. Побилася об заклад із співробітником. Програла, й мене відправили на Казбек (Кавказ). Зійшла успішно першою! Після цього живу від гори до гори. Пра-

Президент Федерації альпінізму та скелелазіння Геннадій Копейка зауважив, що цей рекорд став також подарунком Ірині до дня її народження, який минув 18 травня. 28-річна українка родом із Мукачева, зараз живе в Києві, працює директором із розвитку в

цю тільки для того, аби була можливість подорожувати” – говорить Ірина про своє захоплення.
Слідом за нею (21 травня о 6.00), найвищу вершину світу підкорила донеччанка Тетяна Яловчак. Про це повідомили в компанії, яка організувала експедиції: “Друга група в повному складі стоїть на вершині: Провалів Денис та Ігор Дем’яненко (6:20), Ноел Ханна (6:45), Лін Ханна, Януш Коханський, Сергій Ларін та Тетяна Яловчак! Вдалого спуску!”, – написав у себе на сторінці в соціальній мережі один з організаторів експедиції.

Місто в Болгарії ←					
Група довгохвостих папуг ↓	Комаха ←				
Чорна мазь для взуття ←					
	Городня рослина ←				
	Епоха ↑	Міфологічний льотчик ↑		Молодший Іглесіас →	
				Велика площа, заросла деревами ↓	Укр. військ в II Світовій війні ↓
Автомобільні змагання ←		Вид шовкової тканини ↑	Старовинний бронетанк ↑	Древня країна на території Греції →	Великий бур'ян ↑
			Зимове двоборство →		Марка літака ↓
				Оберіг на грудях ←	Злакова рослина →
Сорт бензину ↑	Листяне дерево ↑	Український бронетанк ↓	Авторвиконавець пісень ↓	Хижак із цінним хутром ↑	
				Провідник суден ↑	Етикетка ↓
					Сорт десертного угорського вина ↓
				Жіноча прикраса →	Американська співачка ↓
				Радянський важкий танк ↓	Марка автомобіля ↑
				Розваги в місцях відпочинку ←	Річка у Франції ↓
					Рідкоземельний метал ↓

У Дніпрі відкрилася виставка картин, створених бійцями АТО на лікарняних ліжках

У Дніпропетровській міській раді відкрилася виставка картин, намальованих учасниками АТО під час проходження курсу арт-терапії. За допомогою виставки організатори проекту хочуть розкрити внутрішній світ захисників України, а лікарі – відволікти від негативних думок та, деякою мірою, від фізичного болю.

На полотнах – переважно квіти, лісові пейзажі та море, а на окремому стенді – фотографії самих бійців, які малюють картини прямо на лікарняних ліжках. Завдяки такому хобі військовослужбовці мають змогу не тільки показати свій талант, а й відволіктися від власних проблем, кажуть лікарі.
Як зазначив заступник начальника Дніпропетровського військового госпіталю по роботі з особовим складом майор Сергій Бачинський, арт-терапія дозволяє пораненим бійцям відволіктися від поганих думок,

забути про біль. Під час роботи з фарбами хлопці занурюються у кольорову палітру, залишаючи свої мрії та переживання немов в іншому вимірі.
– Роботи хлопців прикрашають лікарняні палати. Деякі картини вони подарували медичним працівникам госпіталю, волонтерам, друзям. Так вони лікують не лише себе, а й усіх навколо, – зауважив офіцер.
Виставка безкоштовна, бажаючі зможуть переглянути роботи військових ще протягом двох тижнів.